

Komünistler seçim sonuçlarını nasıl yorumluyor?

>> 8

AYM'den kadın haklarına darbe

>> 13

THY Teknik'te Çelik İş kışkacı

>> 15

Yerin yedi kat altından güneşi görenlerdendi

>> 12

Temmuz - Ağustos 2015

Sayı 38 - 39

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 lira (KDV dahil)

www.yenidunyagazetesi.com

Suruç Katliamının

Hesabını Sormak

Ülkemizi Ortadoğu'daki Savaşa Sürükleyenlere

Dur Demek için;

EMPERYALİZME, GERİCİLİĞE FAŞİZME KARŞI BİRLEŞELİM

Suruç Katliamının asıl sorumluluğu Ortadoğu'da istila ve parçalama seferine çıkan emperyalist savaş blokundadır.

Suruç şehitlerinin gerçek anlamda hesabını sorabilmek için, kendi halkına karşı sorumluluk duygusu taşıyan bü-

tün güçlerin, emperyalist savaş blokunun sömürgeci istila ve parçalama seferine karşı birleşmesi zorunludur.

Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı birleşmek, hem enternasyonalizmin, hem de yurtseverliğin gereğidir.

>> 7

Görevden kaçanlara cevaplar

Halk seçimde gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimini oyladı ve bütün olarak reddetti. Seçim kampanyaları boyunca AKP iktidarına son vermek için oy isteyen üç partiyi, meclise bu kararın gereğini yapmaya gönderdi.

>> 5

Suudi gericilerine Fransız silahları

Suudi Arabistan ve Fransa milyonlarca dolarlık askerî araç alım-satım anlaşması imzaladı.

>> 10

> ISSN 1301-9031

doa güney

Yeşil kaynaklar

>> 7

hülya kortun

Seçimden darbeye

>> 5

Sandık sonuçları sokağa çağırıyor

7 Haziran genel seçimlerine göre halk "AKP'yi iktidardan düşürdüm" dedi. Fakat meclise giren partiler bu karara uygun davranmıyorlar. Seçim kampanyaları boyunca halka AKP iktidarına son vereceklerini söyleyerek oy toplayan partilerin uzlaşmacı yönleri bir bir açığa çıkıyor.

AKP'nin seçim oyunu

Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi ile ağır darbe alan gerici, vurgunculuk ve savaş rejimi; bir yandan halk kitlelerinin örgütlülük düzeyinin düşük olması, bir yandan AKP iktidarına alternatif olacak bir iktidar odağının yaratılmaması ve bir yandan da şiddet tekeli elinde bulundurarak uyguladığı sistemli saldırılarla işçi ve emekçi halkın devrimci atılımını kontrol altına alabildi. Devrimci atılım işçi sınıfına, şehir ve köy emekçilerine dayanan bir halk iktidarı ile taçlandırılmayınca, tarihte sayısız örneğini görebileceğimiz gibi, karşıdevrimci

hücum ile karşı karşıya kaldık. Erdoğan ve AKP bir yandan kurdukları gerici koalisyonun dağılmasıyla eski ortağı Fethullah Gülen hareketi ile uğraşırken diğer yandan da her an sokağa çıkma potansiyeli taşıyan halkı yıldırım için tedbirler alma-

ya elini güçlendirmeye çalıştı. Halkın devrimci atılımının hemen ardından gelen üç seçim en kritik aşamaları oluşturuyordu. Bu 18 aylık döneme Erdoğan-AKP, antidemokratik seçim yasalarının iktidarlar lehine sağladığı inanılmaz avantajlarla girdi. Medya organları üzerindeki hâkimiyeti ile tam bir propaganda tekeline dayanarak her türlü beyin yıkama ve kandırma yöntemlerini kullandı. Yasalara aykırı bir şekilde bütün kamu gücünü AKP için seferber etti. Halk devrimi olasılığından çekinen emperyalistlerin de yönlendirmesiyle kitleleri seçim tuzağına çekebildi.

Uzlaşmacı eğilim

Erdoğan-AKP rejimi ile köklü bir hesaplaşma için mücadele eden partiler, seçim rüzgârının etkisini kıramadı. Meclisteki güçlerini halk direnişine dayandırma iddiası olan partiler de seçim oyununa AKP'nin belirlediği şartlarda girmekte bir sakınca görmediler. En azından seçimlerin demokratik bir ortamda yürütülebilmesi için halk kitlelerine dayanan bir muhalefet dahi örmediler. Mücadelelerini parlamento sınırları içine sıkıştırmakta inat ettiler. Halk kitlelerine dayanmak yerine büyük sermaye çevrelerine ve emperyalist merkezlere yaranma yolunu seçtiler. Dolayısıyla ilerici, yurtsever, devrimci, demokrat güçlerin birleştirilmesiyle kurulacak bir ulusal demokratik cepheyi oluşturmaktan uzak durdular. AKP karşısında ciddi bir iktidar alternatifi yaratamadılar.

AKP'nin bozgunu

Gerici, vurgunculuk ve savaş rejimi, elindeki tüm olanakları seferber ederek girdiği yerel seçimlerde ve cumhurbaşkanlığı seçiminde kısmen bir oy kaybı yaşasa da genel olarak elini rahatlatacak sonuçlarla çıktı. Seçim sonuçlarına göre cumhurbaşkanı ilan edilen Erdoğan, aynı anda hem başbakanlık, hem de parti genel başkanlığı yetkilerini bir süre daha kullanarak, anayasayı ayaklar altına alarak sivil darbe yaptı. Partisinin iç işleyişlerini ve hükümeti kendi isteğine göre şekillendirdi. Emniyet ve yargı başta olmak üzere bütün devlet kurumlarını kendine doğrudan bağımlı hâle getirdi. AKP çoğunluğuna dayanarak faşist İç Güvenlik Yasası'nı çıkarttırdı. "Parlamente sistemi bekleme odasına aldık" dedi. 7 Haziran genel seçimlerine anayasaya ve seçim kanunlarına aykırı bir şekilde doğrudan müdahale etti. AKP'nin kampanyası boyunca mitingler düzenleyerek başkanlık sistemi için oy istedi. Erdoğan'ın seçim kanunlarını çiğnemesine YSK ve RTÜK dahil bütün yargı ve denetim organları seyirci kaldı. Devletin bütün kurumlarını doğrudan emri altına almasına ve meclisteki partilerin halkın tepkisini parlamente mücadeleye hapsedmesine güvenerek seçimi başkanlık sistemi için bir referanduma, dolayısıyla kendisi için güven oylamasına çevirdi. Fakat; Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'ne giden dönemde olduğu gibi devleti ele geçirdikçe halkı kaybederek tam bir bozgun yaşadı. Aldığı yüzde 40'lık (18 milyon 800 bin) oyla, 258 sandalyeyle anayasayı değiştirecek milletvekili sayısına ulaşmak bir yana hükümet kurabilecek sayının bile altında kaldı. Daha önceki seçimlerde koruyabildiği tabanının bir kısmını kaybetti. Halk, AKP'yi iktidardan düşürdü. Meclisteki partilere gereğini yapın, dedi.

Halk direnişine katılan kitlelerin önemli oranda desteğini alan partilerden biri olan CHP etkili bir kampanya yürüterek, dar boğazdaki işçileri, emekçileri rahatlatacak vaatlerde bulunarak seçim gündemini belirledi. Ne var ki bunlarla tamamen zıt bir şekilde AKP'nin ekonomik yıkım programının mimarı Kemal Derviş'e hükümet kurulursa bakan olması için teklif götürdü. Milletvekillerini ön seçim ile belirlemesi olumlu bir hava yarattı. Ama yine de bir yandan siyasal İslâmcı çevrelere diğer yandan da emperyalist merkezlerle büyük sermaye çevrelerine yaranmaya çalışan bir liste ortaya çıktı. AKP'nin Suriye savaşına karşı çıktı ama ABD'nin ve İsrail'in Ortadoğu'daki planlarına toptan karşı çıkarak Amerikan ülerine el koyma ve NATO'dan çıkmak gibi taleplerde bulunmadı. CHP seçim kampanyasını esas olarak "Gelin oy verin gitsinler!" sloganıyla Erdoğan-AKP iktidarına son verme iddiasına oturttu. HDP'nin barajı geçmesi gerektiğine dair destek mesajları verdi. CHP seçmenin bir bölümünü barajı aşması için HDP'ye emaneten oy verse de aldığı 11 buçuk milyon oyla yüzde 25'lik oranını korudu. Mecliste 132 sandalye kazandı.

Geleneksel burjuvazinin faşist partisi olan MHP, bu özelliklerine rağmen sandığa giden yurttaşların bir bölümü tarafından AKP karşıtı tarafı öne çıkarılarak desteklendi. MHP seçim çalışmalarında CHP'nin ekonomi progra-

Sandıktaki muhalefet

mının hafifletilmiş bir tekrarını önerdi. Çözüm süreci üzerinden AKP'yi milliyetçi/ırkçı bakış açısıyla ağır bir şekilde eleştirdi. AKP'nin Suriye savaşını Kürtlerin güçlenmesine izin verilmesi üzerinden eleştirdi. Türkmenlerin yeteri kadar desteklenmemesini eleştirdi. MHP kampanyasının asıl omurgasını yolsuzluk, kaçak saray ve Erdoğan-AKP'yi iktidardan indirmek üzerine kurdu. Özellikle yolsuzlukların üstüne gideceğini "Ver Bilal'i al iktidarı" sloganıyla vurguladı. Aldığı 7 buçuk milyonluk oy ile yüzde 16'ya yükseldi. Böylece bir yandan Erdoğan-AKP'nin devlet partisi hâline gelmesine karşı çıkan sağcı seçmenin, diğer yandan da çözüm sürecinden rahatsız olan AKP seçmenin desteğini kazanan durumuyla en zaafı, en istikrarsız ara güç olarak mecliste 80 milletvekiliyle yerini aldı.

Seçim kampanyasını "Seni başkan yaptırmayacağız" vurgusu üzerine kuran HDP ekonomik vaatleri en az konuşulan parti oldu. Barajı geçtiği takdirde AKP'den önemli oranda milletvekilliği alacağı için bütün kampanyasını Erdoğan'ın başkanlık rejimine geçişini durdurmak için barajı geçmesi gerektiği üzerine kurdu. Erdoğan'ın MHP'ye oy kayışını durdurmak için yaptığı çözüm süreci karşıtı çıkışlarıyla, daha önce AKP'ye oy veren Kürtlerin önemli oranda desteğini aldı. Aynı zamanda HDP'nin barajı aşmasının AKP'ye büyük zarar vereceğini düşünen

CHP'li seçmenlerin bir kısmının da desteğini elde etti. Kampanya boyunca emperyalist merkezlerin, büyük sermaye çevrelerinin, ana akım medyanın desteğini aldı. HDP, bir yandan çözüm süreci için oy kaybına uğramış bir AKP hükümetini isteyen, diğer taraftan ise Erdoğan-AKP iktidarına acilen son verilmesi gerektiğini düşünen kesimlerin aynı anda desteğini arkasına aldı. Çözüm sürecinin AKP ile yürütülmesi gerektiğine inanan kesimleri AKP'siz bir çözüme ikna etmek için bir çaba içinde olmadı. AKP'nin Suriye savaşını IŞİD'in desteklenmesi ve Kürtlerin ezilmeye çalışılması bağlamında eleştirdi. İçinde sosyalist partilerin de olduğu HDP, ABD'nin oyuncağı IŞİD'e karşı yürütülen savaşta ABD ile iş yapılmasında bir sakınca görmediğini ortaya koydu. AKP'nin Suriye politikasına ABD tezleriyle eleştiri getirmekten çekinmedi. Söylemdeki köklü Erdoğan-AKP karşıtlığını gerici, vurgunculuk ve savaş rejimiyle toptan bir hesaplaşmaya götürmeyen bir ara güç pozisyonunda kaldı. Seçim kampanyası boyunca AKP'nin yoğun baskısı ve provokasyonuyla karşılaştı. Ağrı Diyarın'deki provokasyon, Mersin ve Adana il binalarına yapılan bombalı saldırılar ve Diyarbakır mitingindeki bombalı katliam girişimine karşı seçimlerde oylarını ikiye katlayarak 6 milyona ulaştı. Yüzde 13'lük oy oranıyla 80 milletvekili çıkardı. Seçimlerde en büyük sıçramayı yapan parti oldu.

Sandık sonuçları sokağa çağırıyor

Halkın mesajı değil, talimatı

7 Haziran seçimlerinde sonuç olarak halk, AKP'yi iktidardan düşürdü. Asil olarak, meclise gönderdiği vekillerine ve muhalefet partilerine AKP'siz bir hükümet kurma ve ortak vaatlerini hayata geçirme emri verdi. Böylece meclisteki muhalefet partileri, AKP'ye karşı yürüttükleri mücadeleyi ısrarla yalnızca parlamenter mücadeleye hapsetmelerine karşın, tamamen parlamenter kurallara dayanarak AKP iktidarına son verme olanağına kavuştu. Hatta milletvekillerinin yemin töreninin hemen ardından, hükümet kurulmasını beklemeye bile gerek kalmadan, meclisteki oy çokluğuna dayanarak Erdoğan ve yolsuzluk yapan bakanlarla ilgili soruşturma komisyonu kurma; seçim kampanyası boyunca işçi, emekçi,

köylü, esnaf ve emeklilere yönelik vaatlerini gerçekleştirme; taşeronuna son verme; Erdoğan'ın bin odalı kaçak saltanat sarayını elinden alma; MİT tırları ile ortaya çıkan savaş suçlarının üstüne gitme; faşist İç Güvenlik Yasası'nı iptal etme ve Suriye'ye yönelik emperyalist savaşta Türkiye'nin oynadığı uğursuz role son verme olanağına kavuştu. Aynı şekilde meclisin ve soruşturma komisyonlarının çalışmasında, yolsuzluk fevzlekelerinin meclis gündemine gelmesinde kritik rolü olan ve cumhurbaşkanı vekili olan meclis başkanlığını AKP'nin elinden alma olanağına da kavuştu. Geriye sadece üç partinin, belirli asgari müştereklerde anlaşabilmenin yollarını bularak halkın talimatlarını bir an önce hayata geçirmesi kaldı.

Halk düşmanına el uzatanlar

Meclise giren muhalefet partilerinin uzlaşmacı eğilimleri seçimlerin hemen ardından bir bir kendini ortaya koymaya başladı. Halkın iktidardan düşürdüğü AKP için üçü de çeşitli düzey ve açılardan payanda oldu.

Seçim gecesi ve takip eden birkaç gün içinde CHP haricindeki partiler; AKP'nin iktidardan düştüğü, AKP'siz bir hükümet kurmak gerektiği, Erdoğan'ın meşruiyetinin kalmadığı ve istifa etmesi gerektiği yönünde güçlü ve tutarlı açıklamalar yapmadı. MHP, seçimin gecesi Devlet Bahçeli tarafından, sözüm ona çok sert, yapılan açıklamayla HDP'nin olduğu hiçbir seçenekte yer almayacağını belirterek AKP-CHP ve AKP-CHP-HDP koalisyonlarını önerdi. Erdoğan'ın ya istifa etmesi, ya da anayasal sınırlara çekilmesi gerektiğini açıkladı. AKP'nin iktidarı bırakmasını değil, paylaşmasını önerdi. Esas olarak çözüm şartından vazgeçerseniz koalisyona varım demiş oldu.

HDP ise Selehattin Demirtaş aracılığıyla yaptığı ilk değerlendirmelerde halkın, birinci ve ikinci gelen partiler olan AKP ve CHP'ye koalisyon kurun, dediğini ileri sürdü. Daha da ileri giderek "AKP ve CHP

koalisyonu bizce iyi de olur" diyerek AKP'siz bir hükümet seçeneğini dışladı. AKP Erdoğan'a "Halka küsmek olmaz" diyerek ortaya çıkması gerektiğini önerdi. "Anayasal sınırları içine çekilmiş bir Erdoğan'a karşı değiliz. Bizim kişisel düşmanlıklarımız olmaz" dedi. AKP ve CHP denesin olmazsa bize gelen koalisyon tekliflerine göre değerlendirme yaparız, diyerek AKP ile koalisyona kapıyı araladı.

Erdoğan, Demirtaş'ın pasını CHP içindeki uzlaşmacı eğilimin temsilcisi olarak ortaya çıkan Deniz Baykal ile görüşme yaparak değerlendirdi. Baykal, parti merkezinin AKP'den uzak duruşunu bozarak parti içindeki uzlaşmacı isimlere güç verdi. Hepsinden önemlisi rezil olmuş durumdaki Erdoğan'ın cilalanmasına hizmet ederek ağır bir suç işledi. Erdoğan'ın AKP'nin bozununu toparlama girişimine ön ayak oldu. CHP merkezi de içerden ve dışarıdan gelen "AKP ile koalisyon yapılabilir" baskıları karşısında geri adım atmaya başlayarak 14 maddeden oluşan koalisyon ilkeleri açıkladı. AKP dahil bu ilkeleri kabul eden her parti ile hükümet kurulabilir açıklamasında bulundu.

Erdoğan-AKP'nin karşı saldırısı ve Meclis Başkanlığı

Meclise giren muhalefet partilerinin, emperyalist merkezlerin ve büyük sermaye çevrelerinin de yönlendirmesiyle, uzlaşmacı çizgilerinin iyice ortaya çıkması ve tutarsızlaşması Erdoğan tarafından hemen fırsata çevrildi. Erdoğan, Baykal görüşmesi ile "Anayasaya saygılı, uzlaşmaya açık" bir imaj yaratmaya başladı. O kadar ki Baykal'ın ağzından "muhalefetin kendi arasında koalisyon kurmasına da herhangi bir itirazı yok" açıklamasını duycağıktık. Erdoğan-AKP rejimi kendi saflarındaki karmaşayı toparlayıp muhalefet saflarındaki karmaşayı derinleştirmek üzere harekete geçmişti. Bir yandan HDP'yi "artık çözüm sürecinin ancak filmini çekersiniz" diyerek sıkıştırılmaya; diğer yandan da MHP'yi HDP ile iş birliği yapmaya çalışmakla eleştirmeye başladı. Diğer iki partiye nazaran Erdoğan-AKP'ye karşı daha tutarlı bir çizgi izleyen CHP'deki uzlaşmacı çizgiyi güçlendirmek için ise "AKP-CHP koalisyonu olursa anayasal sınırlarıma çekilirim" mesajları sızdırmaya başladı.

Erdoğan-AKP kendisi için ilk büyük başarıyı meclis başkanlığına ye-

niden kazanarak elde etti. Özellikle MHP'nin iş birliğinden uzak tutumuyla; toplamda yüzde 60'lık bir oy desteğine sahip olan 292 milletvekili, yüzde 40'lık bir desteğe sahip olan 258 milletvekili tarafından teslim alındı ve AKP'li eski Savunma Bakanı İsmet Yılmaz meclis başkanı seçildi. CHP'nin adayı Deniz Baykal 50 HDP'li milletvekilinin desteğini alarak 182 oy alabildi. MHP geçersiz oy kullanarak AKP'yi destekledi. Dolayısıyla Erdoğan-AKP'nin eline en yakın olasılık olarak AKP-MHP koalisyonu geçmiş oldu. Ayrıca bu koalisyon olasılığı ile HDP, çözüm süreci mahvolacak diye; CHP ise, hükümet yine gericilerde kalacak diye; AKP-CHP koalisyonuna yatkın hâle dönmüş oluyor. Oyun kurucu yine Erdoğan-AKP oluyor. Seçim öncesinde halkın demokratik tepkisini ısrarla seçim oyununa ve meclis sınırlarına çekerek boğan muhalefet partileri, şartlar onların istediği gibi şekillenmesine rağmen basiret gösterip AKP iktidarına son veremiyor. Uzlaşmacı, parlamentrist siyasetin; pragmatizmin, oportünizmin halkların kurtuluş yolunu nasıl çıkmaza soktuğunun en somut örneklerini veriyorlar

Yeni atılımlara doğru

Türkiye'de siyaset hâlâ Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin başlattığı devrimci sürecin etkisi altında şekilleniyor. Halk hareketinin atılımını bastıran Erdoğan-AKP ne yapsa direnişi teslim alamıyor. Halk direnişi çeşitli şekil ve düzeylerde ileri hamleler yapmaya çalışıyor. Seçim sonuçları da bunun göstergesi. Gezi'nin sonuçları ancak iki yılın sonunda sandığa yansiyabildi. Halkın yüzde 60'lık kesimi net olarak AKP'yi iktidardan düşürmek için harekete geçti. Ne var ki bu hamle parlamenter siyaseti aşan eylem ve araçlarla desteklenmediği takdirde sonuç almaktan uzak. Seçim sonuçlarına göre kurulacak hiçbir hükümetin halkın taleplerini karşılayamayacağı ortada. Bırakalım

halkın isteklerini yerine getirmeyi, kendi içinde uyumlu bir hükümetin kurulması bile zor. Nereden bakılırsa bakılsın önümüzdeki dönemde devrim ve karşıdevrim arasındaki kapışmanın yükselmesi işten bile değil. Öyleyse uzlaşmacı partilerin yarattığı havaya kapılarak yıldıza düşmeye yer yok. İşçi, köylü, esnaf ve emekçilere dayanan; demokratik, barışçı ve bağımsızlıkçı bir halk hükümeti için parlamenter yol ve yöntemleri de aşabilen araç ve eylemlere hazırlanmak gerekli. Erdoğan-AKP'nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejiminden; halkın kendi kaderini eline aldığı, kendisinden gasbedilen egemenlik haklarını doğrudan kendisinin kullandığı halk hükümetiyle kurtulabiliriz.

Görevden kaçanlara cevaplar

7 Haziran genel seçimleri ile halkın meclise AKP iktidarına son vermek üzere gönderdiği partiler çeşitli bahanelerle bu görevden kaçıyor. Öyle ki kendi tabanlarını ve genel kamuoyunu ne kadar da haklı sebepleri olduğuna da inandırmaya çalışıyorlar. Emperyalist merkezler, büyük sermaye çevreleri ve merkez akım medyanın da sürekli pompaladığı soru, kaygı ve tespitlerin en yaygınlarına kısaca bir göz atmakta fayda var.

1. Seçmenin mesajı ne?

7 Haziran genel seçimleri sıradan bir seçim olarak gerçekleşmedi. Erdoğan-AKP'nin bütün kural, yasa ve teamüllere aykırı bir şekilde yürüttüğü başkanlık rejimi ve yeni anayasa tartışmalarının belirleyici olduğu bir seçim yaşandı. Halk da bu seçimde gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimini oyladı ve bütün olarak reddetti. AKP, hükümeti kurabilecek kadar bile oy alamadı. Halk AKP'yi iktidardan düşürdü. Seçim kampanyaları boyunca AKP iktidarına son vermek için oy isteyen üç partiyi, meclise bu kararın gereğini yapmaya gönderdi. Aynı şekilde seçimi kendisi için yeni bir oylamaya döndüren Erdoğan da kaybetti. Cumhurbaşkanı ilan edilmesini sağlayan oy oranını aşan seçmenden "hayır" oyu aldı. Halkın yüzde 60'ının istemediği bir cumhurbaşkanı olarak meşruiyetini yitirdi.

2. Erdoğan seçilmiş meşru cumhurbaşkanıdır. Görüşmek istediğinde gitmemek olmaz.

Bırakın devrimci olmayı, gericilik ve faşizmin karşıdevrimci saldırısına son verip bir halk hükümeti kurmak için uğraşmayı, demokrasiye asgari ölçülerde inanıyorsanız bile Erdoğan ile görüşüp ona halkın ondan aldığı meşruiyeti kazandırmaya çalışamazsınız. Erdoğan'ı istifaya çağırırsınız. Arkanızda olan halkın desteği ile despotu etkisiz hâle getirirsiniz. İktidar araçlarını kullanmaktan men edersiniz. Unutmayın o meşruiyet kazandırmaya çalıştığınız ve kısmen de başardığınız kişi halk direnişinde sekiz evladımızı öldüren, yüzlencesini yaralayan, insanlarımızın uzuvlarını kaybetmesine yol açan polis saldırıları ile ilgili "emri ben verdim", "polis destan yazdı" diyen kişidir.

Berkin Elvan'ın annesini meydanlarda yuhalatmış biridir. Halkın, polis saldırısına ve gözaltına alınanların tutuklanmasına, hapis cezalarıyla yargılanmasına karşın "Hırsız, katil Erdoğan!" diye haykırdığı birisidir. Kendisini halife sultan ilan etmeye çalışan diktatördür.

3. Anayasal sınırlarına çekilmiş Erdoğan ile özel bir sorunumuz olmaz.

Bu ifadeyi ne yazık ki meclisteki üç muhalefet partisinin genel başkanları da dahil olmak üzere bir sürü milletvekilinden, köşe yazarlarından, televizyon yorumcularından duyuyoruz. Hatta Demirtaş, "Bizim sayın Erdoğan'la kişisel bir husumetimiz yok. AK Parti'ye kişisel bir kin duymuyoruz. Anayasayı askıya alan bir cumhurbaşkanı bizden her zaman tavır görecektir. Biz bazı yanlışları vardı onları dillendirdik. O yanlışlara karşı çıktık... Biz Cumhurbaşkanlığı makamını tartışmaya açmıyoruz. Bunu tartışmaya açan o kişinin kendisidir. Onun meşruiyetini tartışmamız mümkün değil" diyebilirdi. Bu ve benzer ifadeleri kullananlara ikinci maddede yazdıklarımızı hatırlatıyoruz. Ama HDP içinden bu görüşte olanlara özellikle Roboski/Uludere katliamında uçaklara bomba yağdırma talimatını kimin verdiğini hatırlatmak istiyoruz.

Her şey bir tarafa siyasal taktik açısından da son derece zararlı bir fikir. Anayasal kuralları ayaklar altına alarak, darbe yaparak bütün devlet mekanizmasını elinde toplayan birisi "söz ben anayasal sınırlarıma çekileceğim" dese ne olur. Despotun, diktatörün, sultanın, çarın, kralın elinden silahlı silahsız bürokratların atanma yetkisini, ordu ve polisin yönetimini, para kaynaklarının kontrolünü almazsanız kendisi için en uygun fırsatta daha ağır bir saldırıyla karşılaşsınız. Zaten Baykal ile görüşerek, koalisyon tartışmalarına girerek, hükümet kurma görevini bir türlü vermeyerek anayasal sınırları hâlâ çiğnemiyor mu? Kaldı ki bir kere anayasaya karşı suç işlemiş birine "sen o sınırlara dön, sorun yok" demek suçluyu cezасız bırakmak değil mi? Zaten bu suçu işlemiş. Kimse hesap sormasın mı?

4. Seçim sonuçlarına göre birinci ve ikinci partinin koalisyonu denemesi lazım. Teamüller böyle diyor. Zaten halk da bunu istediğini gösterdi.

Normal şartlarda gerçekleşmiş bir seçim olsa bu görüş bir oranda doğru olabilirdi. Seçim, Erdoğan-AKP tarafından bir rejim oylamasına döndürülerek "biz ve onlar" ikileminde gerçekleştirildi. Sonuçta gericilik ve faşizm cephesi, halk tarafından ikti-

dardan düşürüldü. Dolayısıyla halk diğer partilere "aranızda anlaşmanın bir yolunu bulun ve hükümeti kurun" demiş oluyor.

5. Çözüm süreci kırmızı çizgidir. HDP ile MHP'nin ortak iş yapabilmesi mümkün değildir.

MHP, AKP'nin çözüm sürecine tepki duyan seçmenlerinin bir bölümünü kazandığı için bu konuda sorunlu bir duruşa sahip. Hatta bu tonunu giderek öne çıkarıp AKP'den bu konuda oy çekme ve hepsinden önemlisi çektiği oyları koruma telaşında. Fakat bu alan tamamen bir çıkmaz değil. MHP aynı zamanda AKP'nin tek adam rejimine tepki duyan bir seçmen kitlesine de sahip. Bu seçmeni de korumak zorunda. Biraz geçmişe gidersek idam kararına rağmen Öcalan'ın idam edilmediği, idam cezasının kaldırıldığı, Öcalan ile görüşmelerin başladığı ve buna bağlı uzun süreli ateşkes ilanlarının geldiği dönem MHP'nin koalisyon ortağı olduğu hükümetle başladı. Başka bir açıdan bakıldığında da Büyük Halk Direnişinde iki partinin tabanının AKP karşıtlığı bağlamında birbirine yakınlaşabildiği görüldü. Kaldı ki halkın beklentisi de bu doğrultuda. Halk bir yolunu bulun ve anlaşın diyor. Tıpkı faşist İç Güvenlik Yasası'na

karşı meclis çatısı altında yürüttüğünüz muhalefet gibi.

6. HDP, AKP'siz bir hükümet istiyor ama MHP yanaşmıyor.

Hükümetin kurulmasına en büyük engeli, en gürültülü şekilde MHP ortaya koyduğu için HDP'nin pozisyonu gölgede kalıyor. Eğer HDP çözüm sürecini temel alan kaygılarla AKP-CHP koalisyonunu desteklemiyorsa, gerçekten AKP'yi iktidardan düşürmeyi temele alıyorsa daha seçimin ilk anından beri CHP merkezinin açıklamalarında olduğu gibi kesin olarak AKP'siz hükümet kurmak için uğraşacaklarını açıklardı. Oysa bugüne kadar HDP merkezinden net bir AKP'siz hükümet açıklaması yok. Resmî olmayan bir iki görüş basına sızdırıldı, kabul ama bu kadar. Konuyla ilgili "MHP istemiyor işte ne yapalım?" şeklindeki açıklamalar geçersizdir. HDP bu konuda samimiyse AKP'siz hükümet istediği yönünde net ve yoğun bir kampanya yaparak MHP'yi teşhir etmeliydi. MHP tabanında bu seçeneğe hazır olan kesimlerin varlığını da unutmamak gerekir. MHP'yi bu konuda CHP dışında zorlayan olmadı.

7. Ülkeyi hükümete mi bırakacağız, ilkelerimize uyan her parti ile hükümet kuracağız.

O ilkelerin başına “oy verin gitsinler” ya da “seni başkan yaptırmayacağız” ya da “ver Bilal’i al iktidarı” sloganlarını yazmanız lazım. Geri kalan ilkeler de çok önemli arkasında durulmalı ama en temel ilkeyi bir tarafa attığımızda geriye kalan ilkeleri hayata geçirmek zaten hayal olur. Daha hükümet kurulmadan vaatler hayata geçirilebilir. Ayrıca size kimse ülkeyi hükümete bırakın demiyor. AKP’yi düşürün diyor. Kaldı ki şu an ortaya atılacak en istikrarsız, en maceracı ve ekonomik krizi en hızlı tetikleyecek senaryo Erdoğan’ın yürütmenin başında bir şekilde kaldığı ve AKP’nin koalisyon hükümetinde yer aldığı senaryodur.

8. Halka verdiğimiz sözlerin arkasındayız. Koalisyon görüşmelerinde bunları savunacağız.

Halka verilen sözlerin arkasındaysanız hemen meclisteki oy çokluğuna dayanan gücünüzü kullanarak çıkaracağınız yasalarla sözlerinizi hayata geçirmeye başlayın. Bunun için hükümetin kurulmasına gerek yok. İlk fırsatta emeklilere iki maaş ikramiye verilmesini emreden bir kanun çıkarabilirsiniz. Ya da asgari ücretten vergi alınmasına son verebilirsiniz. Taşeronu yasaklar ve bu işçileri asıl işverenin işçisi hâline döndürebilirsiniz. Demokratikleşme, seçim barajı ve eğitim sistemi ile ilgili kanunlar da çıkarabiliriz. Eğer meclis başkanlığını AKP’ye takdim etmeseydiniz belki çoktan dört bakanla ilgili soruşturma komisyonu kurmuştu. Ya da Suriye’ye giden MİT tırları ile ilgili. Hâlâ geç değil. Yeterli ısrarı sürdürürseniz bu kanunları eninde sonunda AKP engellemesine rağmen geçirebilirsiniz.

9. AKP-MHP koalisyonundansa AKP-CHP hükümeti daha iyidir. CHP, AKP’yi dengeler. Demokratikleşme reformları yürütülebilir. Çözüm süreci işler.

Ölümü görüp sıtmaya razı olmak için güzel bir tez. Ama çözüm süreci her türlü işler. Bu hâliyle ne yazık ki bir taraflı emperyalist merkezlere dayanmaya çalışan, onlarla iş birliği yapmayı makul gören bir düzlemde gidiyor. Bu açıdan hükümette kim olursa olsun çözüm süreci devam etmek zorunda. Ama gerçekten bir barış yolu inşa etmek isteniyorsa muhatap olarak halk alınmalı ve onun açık beklentileri doğrultusunda hareket edilmeli. “Gezi’de hükümetin devrilme olasılığı ortaya çıkınca eylemlerden çekildik” açıklamasıyla kaçırılan fırsat bir kez daha seçim sonuçları ile kendini ortaya koyuyor. AKP’nin iktidardan düşürülmesi sürecine katılan her parti halkın büyük bir sempatisini kazanacak ve ülkenin, barış dahil, bütün hayati sorunlarının çözümünde rol alacak partiler olur.

10. Erken seçim millet iradesine saygısızlıktır.

Asıl saygısızlık AKP’ye el uzatmak, onu ölümden kurtarmaktır. Ortaya çıkan meclis aritmetiği kalıcı bir hükümetin kurulmasına uygun değil. Kaldı ki Erdoğan’ın ve MHP’nin erken seçimden kârlı çıkacakları yönünde bir hesap içinde oldukları ortada. Türkiye, bu koşullarda büyük değişiklikler olmazsa eğer erken seçime gitmek zorunda. Bütün mesele AKP’nin yönetiminde mi, yoksa zalimlerin elinden iktidar gücü, para kaynakları alındıktan sonra mı seçime gidileceği.

11. AKP’siz bir hükümet her şeyi çözer mi?

Gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine kesin olarak son vermek; eşitlik, kardeşlik, laiklik, bağımsızlık ve barış temelinde yeni bir ülke kurmak; sömürüye son vermek; eğitimin gericileşmesini, eğitim ve sağlıktaki piyasacı saldırıları durdurmak; sendikal örgütlenmeler başta olmak üzere örgütlenme ve kendini ifade etme önündeki engelleri kaldırmak ancak halkın egemenliği doğrudan kendi eline aldığı bir halk hükümetiyle mümkün. AKP’siz bir hükümetin kurulması ise karşıdevrimci saldırının yürütme komitesinin görevden alınması bağlamında demokratik bir halk hükümetinin kurulması yolunu açacaktır. Eğer halkın parlamentoya AKP’yi iktidardan düşürmek için gönderdiği partiler görevlerini yerine getirmezse halk onları da aşmanın yolunu bulacaktır. Kimsenin şüphesi olmasın.

Seçimden darbeye

hülya kortun

7 Haziran genel seçiminden sonraki siyasal durumu en iyi özetleyen kişi, halkın parlamentoda azınlığa düşürdüğü müstafi AKP hükümetinin başbakan yardımcısı Bülent Arınç oldu. Arınç şöyle dedi: “Sanki seçim yapılmamış gibi. Hükümet bizde, Cumhurbaşkanlığı bizde, Meclis Başkanlığı da yine bizim oldu.”

Üç partinin sınavı

AKP ne zaman sıkışsa imdada koşan ve onu sıkıştırdığı köşeden kurtaran MHP, daha seçim gecesi AKP’nin iktidarını sürdürmesinin yolunu açtı. AKP’nin HDP’yle veya CHP’yle veya her ikisiyle birlikte hükümet kurabileceğini, kendilerinin muhalefette kalacağını, AKP bu partilerle hükümet kuramazsa gerekirse erken seçime gidilebileceğini açıkladı.

Seçimin ertesi günü HDP, en iyi çözümün AKP-CHP hükümeti olacağını, böyle bir hükümeti destekleyebileceklerini söyledi.

CHP, AKP’siz bir onarım hükümeti çağrısında bulduysa da, MHP, HDP’nin içeriden veya dışarıdan destekleyeceği bir koalisyonla asla razı olmayacağını ilan etti.

MHP’nin bu vetosundan ve Deniz Baykal’ın halkın seçimde açıkça reddettiği Cumhurbaşkanı Erdoğan’la görüşüp onu kendince meşrulaştırmasından sonra, CHP de yaklaşımını değiştirdi; AKP’yle bir koalisyona girebileceğini kabul etti.

Bu arada, Meclis başkanlığı seçiminde MHP, AKP’nin adayı İsmet Yılmaz’la birlikte son tura kalan CHP’nin adayı Deniz Baykal’a oy vermemek, parlamentonun işleyişi açısından kritik bu görevi AKP’ye hediye etti.

Görev emrini hiçe sayma

Böylece halkın AKP’siz bir hükümet kurma imkânı sağladığı üç muhalefet partisi bu imkânı kullanamadı. AKP’nin devlet gücüyle ve antidemokratik düzenlemelerle elde ettiği 258 sandalyeye karşı halkın bütün baskılara rağmen 292 sandalye kazandırdığı üç parti halkın seçimde kendilerine verdiği görev emrini hiçe saydı. Sadece MHP’nin değil, HDP ve CHP’nin de AKP’nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimini aşan bir ufka sahip olmadıkları ortaya çıktı.

Üstelik, AKP’nin on üç yıllık iktidarının ülkeyi çöküşün eşiğine getirdiğini bildikleri ve söyledikleri hâlde üç parti bu kadar kritik bir dönemde Meclis’in iki buçuk ay süreyle tatile çıkmasını kabul etti. İnanılmaz bir vurdumduymazlıkla iktidarı Erdoğan-AKP yönetimine bıraktılar.

Yeni oyun planı

Halkın ta Gezi direnişinden bu yana yönetme meşruiyetini kabul etmediği Erdoğan-AKP yönetimi, muhalefetin güçsüzlüğünden cesaret alarak istediği gibi at oynatmaya başladı. İçeride ve dışarıda çöken politikalarının sonuçlarından kurtulmak ve iktidarını korumak için büyük bir manevraya girişti.

Bir yandan yavaş çekimle göstermelik koalisyon görüşmeleri yaparken, bir yandan da kendi oyun planını kurdu.

Oyun planının amacı; halkın gericiliğe, vurgunculuğa ve savaşa karşı ayaklanarak, kitle eylemleri ve son olarak 7 Haziran’daki oylarıyla açıkça ortaya koyduğu iradesini iptal etmek; emekçi kitlelerin Erdoğan-AKP yönetiminden kurtulma kararını geçersiz kılmaktır.

Oyun planında Amerikan emperyalizmine daha da çok teslim olmak, devrimci ve ilerici güçlere baskıyı daha da şiddetlendirmek, içeride ve dışarıda savaş politikasında yeni düzenlemeler yapmak, kendisine yeni müttefikler bulmak, ülkeyi kaosa sürükleyerek korkutulmuş ve kafası karıştırılmış yurttaş kesimlerini kendi yanına çekmek var.

Yeniden biat

Yeni-Osmanlı hayaliyle hizadan çıkıp ABD’ye bölgesel strateji ve taktik dayatmaya kalkan Erdoğan-AKP yönetimi ABD’nin uzun süredir yaptığı baskılara teslim oldu ve Amerika’ya yeniden biat etti. ABD’nin PKK/PYD’yle kurduğu ittifakı ve İran’la gerçekleştirdiği uzlaşmayı dengelemek üzere tekrar bütün rakiplerinden daha Amerikancı oldu. ABD’nin Suriye, Irak ve Ortadoğu’nun bütünündeki önceliklerine harfiyen uyma sözü vererek İncirlik, Batman ve Diyarbakır üslerini Amerikan hava kuvvetlerine kayıtsız şartsız açtı. IŞİD’i açıkça koruma, kollama ve halklara karşı vurucu güç olarak kullanma politikasını Amerikan politikasıyla uyumlu duruma getirdi. Artık tıpkı ABD’nin yaptığı gibi, IŞİD’i hem vuracak, hem de el altından destekleyecek.

Amerikancı-gerici darbe

ABD’yle yaptığı pazarlıkta, Türkiye’nin üslerini ve bütün askerî imkânlarını ABD’ye sunan ve büyük kozu IŞİD’i satan Erdoğan-AKP, karşılığında ABD’den PKK’yi vurma, HDP’yi ezme, şu anda artık kendisine yarar getirmediyi düşündüğü “çözüm süreci”ne son verme iznini kopardı.

Böylece, ülkeyi yönetme yetkisini kaybetmiş bir kadro, ABD’yi arkasına alarak ve muhalefetin zayıflığından yararlanarak halka karşı darbe yaptı.

İş başa düşüyor

20 Temmuz’da Suruç’ta sosyalistlere karşı kontrgerilla katliamıyla başlatılan ve 24 Temmuz’da yürürlüğe konan bu Amerikancı-gerici darbeye ülke kaosa sürüklenirken, Erdoğan-AKP yönetimi, MHP’nin ve ordu üst yönetiminin desteğini sağladı. CHP’nin sessiz onayını ve TUSİAD medyasının utanç verici suç ortaklığını elde etti. Seçimde MHP’ye ve HDP’ye kayan oylarını geri almayı hedefleyen Erdoğan-AKP, gasbettiği iktidarı korumayı umuyor.

Seçimden bu yana yaşananlar, ABD’ye ve işbirlikçilerine karşı kararlı mücadele niyeti ve gücü olmayan partilerin çare olmadığını gösteriyor. İş başa düşüyor.

Mecliste artık AKP çoğunluğu yok

7 Haziran seçimlerinin en net sonucu AKP'nin meclis çoğunluğunu kaybetmesi oldu. Bu durum meclise giren muhalefet partilerine, halka verdikleri sözleri tutmaya karar verdikleri takdirde paha biçilmez olanaklar sunuyor. Hem de tam da istedikleri gibi tamamen parlamenter kurallar içinde.

Yasa çıkarmak için ne gerekiyor?

Yasama yetkisini kullanan meclisin toplantı yeter sayısı toplam milletvekili sayısının üçte birinden oluşuyor. Yani meclis genel kurulu en az 184 üye ile toplanmış sayılıyor. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınabiliyor. Ama her durumda karar yeter sayısı meclis üye tam sayısının dörtte birinden az olamıyor. Yani bir kararın alınması için en az 134 milletvekilinin onay vermesi gerekiyor. Mecliste AKP 258, CHP 132, MHP 80, HDP 80 milletvekiliyle temsil ediliyor. AKP iktidarına son vermek için halktan oy isteyen partilerin toplam milletvekili sayısı ise 292.

Kaçırılan fırsat

Bu bilgiler ışığında meclisteki muhalefet partilerinin yemin töreninden itibaren neleri yapabilecekken yapmadıklarını maddeler hâlinde ortaya koyalım. İlk olarak meclisin çalışmasında ve soruşturma komisyonlarının işleyişinde kritik öneme sahip olan, aynı zamanda Cumhurbaşkanı vekili olan Meclis Başkanlığı'nı AKP'nin elinden alarak meclisin yasama ve denetleme yetkilerini kullanmasının önündeki Erdoğan-AKP engelini kaldırabilirlerdi. Maalesef daha çok MHP'nin oyun bozan tavrından kaynaklansa da bu üç parti halkın bu isteğini yerine getiremedi. AKP şimdi meclisin çalışmasını, kendisine karşı kararlar almasını fiilen önlemeye çalışacak. Ama muhalefet partilerinin elindeki çoğunluk gücü ısrarcı oldukları takdirde hâlen diğer sözlerini yerine getirmelerine engel değil. AKP'siz bir hükümet kurmak da dahil.

Hükümet kurulmasını beklemeye gerek yok

Ama şimdi aşağıda sayacaklarımızın hayata geçirilmesi için hükümet olmaya hatta yeni hükümetin kurulmasına bile gerek yok. Böylece bu partiler, kampanyaları boyunca halktan oy toplamak için verdikleri hayati sözleri hızla hayata geçirmeye başlayabilir, bu konuları koalisyon pazarlıklarının dışına çıkarmış olurlar. Bir açıdan bakıldığında da çok temel çizgilerle de olsa kurulacak herhangi bir hükümetin programının hatlarını belirlemiş olurlar. Bunlardan sadece yolsuzlukların ve savaş suçlarının üzerine gitmeye karar verseler bile AKP'yi hızla darmadağın edebilirler. Koalisyon tartışmalarını da bu ortam içinde yürütebilirler.

İşte meclis çoğunluğuna dayanarak yapılabilecekler:

1- Meclisten çıkarılacak bir kanunla asgari ücretten vergi alınmasına son verebilirler. Böylece asgari ücreti ilk elde 1.500 lira civarına yükseltebilirler.

2- Emeklilere, bayramlarda birer maaş ikramiye verilmesi ile ilgili düzenleme yapabilirler.

3- Köylüye mazotun bir liradan verilmesini sağlayabilirler.

4- Esnafı ve banka kredisi, kredi kartı batağına batmış halkı rahatlatmak için kredi faizlerinin düzenlenmesiyle ilgili kanun çıkarabilirler.

5- Zor durumdaki küçük esnafın ve köylünün ucuz kredilerle desteklenmesi ile ilgili düzenleme yapabilirler.

5- Öğrenim ve harç kredilerinin af edilmesine karar verebilirler. Öğrencilere kredi olarak değil, burs olarak yardım edilmesine karar verebilirler.

6- AKP iktidarı boyunca binlerce işçinin ölümüne yol açan, Soma ve Ermenek felaketlerini, tersanelerdeki işçi ölümlerini yaşatan taşeron sistemine son verebilirler. Çıkarılacak tek maddelik bir kanunla iş kanunundaki bütün taşeron düzenlemeleri iptal edilip, taşeron işçiler ayırım gözetmeksizin asıl iş verenin işçisi hâline döndürülebilir.

7- 17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet baskınında ipleri pazara çıkan dört bakan hakkında yeniden soruşturma komisyonu kurabilirler ve bakanları hızla Yüce Divan'a göndererek Bilal'in yargılanmasının önünü açabilirler. Aynı şekilde Tayyip Erdoğan'ın da yolsuzluktan yargılanmasını sağlayabilirler.

8- CHP, MHP ve HDP'nin; AKP'nin Suriye politikasına getirdikleri eleştiriler farklı açılardan

farklı tonlarda olsa da MİT tırları meselesi üçü için ortak. Bu konuyla ilgili soruşturma komisyonu kurup savaş suçlarının üstüne gidebilirler.

9- Erdoğan-AKP'nin seçimden önce son anda meclisten zorla geçirdiği Faşist İç Güvenlik Kanununu iptal edebilirler. O dönem meclisteki partiler yasaya karşı ısrarla yalnızca parlamenter muhalefet yürütmüş ve böylece meclisteki çok sert direnişlerine rağmen yasanın geçmesini önleyememişlerdi. İşte bekledikleri fırsat. Yasa

hemen iptal edilebilir.

10- MİT'e inanılmaz yetkiler tanıyarak tüm faaliyetlerine dokunulmazlık getiren MİT yasa, telefon ve haberleşmenin dinlenebilmesini sağlayan yasa ve düzenlemeler, interneti sansürleyen kanunlar iptal edilebilir.

11- Tamamıyla antidemokratik olan seçim barajını kaldırabilirler.

12- Gericilik, vurgunculuk ve savaş rejiminin sembolü; kibir, yolsuzluk, israf ve yasaları çiğnemenin abidesi bin odalı kaçak sarayı, çıkarılacak bir kanunla Erdoğan'ın elinden alabilirler. Cumhurbaşkanlığının konut ve ofisini Çankaya Köşkü olarak belirleyebilirler.

13- Yargının üzerindeki AKP vesayetine son verebilecek düzenlemeler yapabilirler.

14- Seçimler boyunca bütün televizyon kanallarının AKP yayın organı hâline dönmesine yol açan RTÜK başkanlığını AKP'nin elinden alabilirler.

15- Uludere/Roboski olayının aydınlatılması için mecliste araştırma komisyonu kurabilirler.

Görüleceği üzere bu başlıkların arasına MHP'nin ırkçı bir yaklaşımla reddettiği çözüm sürecine ilişkin konular alınmadı bile. Burada sadece Öcalan ile görüşmelerin MHP'nin koalisyon ortağı olduğu dönemde başladığını ve uzun süreli ateşkes çağrılarının yine bu dönemde geldiğini hatırlatıp bırakalım.

Daha fazlası da mümkün

Halktan AKP iktidarına son vermek için oy isteyen partiler parlamenter mücadelenin yanında halkla birleşerek çok daha etkili adımlar da atabilirlerdi. Hâlâ atabilirler. Demokratik bir halk iktidarı kurmak için mücadele etmek bir yana en azından Erdoğan'ın başkanlık hayallerini toptan ortadan kaldırmak için harekete geçebilirler. Çok değil, parlamenter mücadelenin bir basamak üstüne çıkarak; bütün anayasal ve yasal düzenlemelere aykırı bir şekilde seçimlere AKP adına müdahale eden ve seçimleri fiilen kendisi için bir güven oylamasına döndüren; üstüne üstlük bir de bu seçimleri kaybederek meşruiyetini yitiren Tayyip Erdoğan'ın istifasını isteyen bir kampanya başlatabilirler. Böylece halkın talebi mecliste de güçlü bir şekilde yankı bulur ve diktatör bozuntusunu iktidardan düşürebilirler. Ama şimdilik üç partiden de çeşitli düzey ve yönlerden Erdoğan'ı cılayıp halkın önüne çıkarmak dışında bir adım atan yok.

20 Temmuz 2015 günü Suruç'ta yaşanan katliamla Türkiye halklarının yüreğine ateş düştü. "Birlikte savunduk. Birlikte inşa ediyoruz" sloganıyla Kobane'ye insani yardım ve oyuncak götürmek, kütüphane kurmak, inşaat faaliyetlerine katılmak için kampanya örgütleyen Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu SGDF üyesi gençler; basın açıklaması yaptıkları sırada canlı bomba saldırısıyla katledildi. Saldırıda 32 kişi hayatını kaybetti. 104 kişi yaralandı. Kimliği belirlenen canlı bombanın IŞİD ile bağlantısı kesinleşti.

Suruç katliamıyla birlikte artık Türkiye; Erdoğan-AKP'nin en büyük suç ortağı olduğu, emperyalistlerin Suriye'yi işgal ve parçalamak için yürüttükleri vekalet savaşının doğrudan içine çekilmeye başladı. Topraklarımızın artık cihatçı çetelere ev sahipliği yapmanın dışında; onların provokasyonlarına, saldırılarına, vahşetine açık bir hâle döndüğü gün gibi ortada.

AKP sorumluluktan kaçamaz

AKP; Suriye ve Irak başta olmak üzere bütün Ortadoğu halklarına karşı IŞİD, El Nusra, Fetih Ordusu, Hür Suriye Ordusu, El Kaide, İhvan adlı cehennem zebanilerini seferber eden emperyalizm ve işbirlikçilerinin sorumlu olduğu bu katliamın bedelini ödemekten kurtulamaz. Gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimi beş yıldır ülkenin karnını Suriye sınırını emperyalist istihbarat örgütlerine, onların kontrolündeki cehennem zebanilerine açmış; canilerle kol kola sayısız savaş suçu işlemiştir. Katil sürüleri için Türkiye, üs alanı ve lojistik merkezi olmaktan öte kitle tabanı bulabildikleri bir yere dönmüştü.

Katliamın ardından

İç ve dış kamuoyunda IŞİD destekçisi olarak ağır eleştirilerle bunalan Erdoğan-AKP yönetimi, katliamdan kısa bir süre önce İncirlik Üssü'nün ABD tarafından kullanılmasına izin vererek kendisi açısından önemli bir adım atmış, sınırda da yavaş yavaş IŞİD geçişlerini zorlaştırmaya başlamıştı. Suruç Katliamı ile Erdoğan-AKP yönetimi üzerinde IŞİD'e karşı daha kesin ve aktif tutum alma baskısı daha da arttı. AKP, hükümet sözcüsü Bülent Arınç aracılığıyla ölümlerden HDP'yi sorumlu tutan açıklamalarla kendini kurtarmaya çalışsa da üzerindeki baskıyı hafifletemedi. Büyük medyadaki Amerikancı liberal kesimler de dahil olmak üzere toplumun hemen hemen her kesimi Suriye politikasının temelden değişmesi yönünde baskı uygulamaya başladı. Fakat bu esnada Suruç Katliamı ile ilişkilendirilen ve PKK tarafından üstlenilen saldırılar aracılığıyla "terörün her tür-

lüsüne karşı olma" söylemi üzerinden PKK-PYD-YPG'yi IŞİD ile aynı kefeye koyarak şeytanlaştırmaya başladı. Böylece IŞİD'e karşı harekete geçerken bir yandan da Kürtlere vurabilecek bir zemin yaratmaya çalıştı.

Sonuç olarak 23 Temmuz 2015 günü Kilis'in Suriye sınırında bir astsubayın öldürülmesi üzerine Türk Silahlı Kuvvetleri TSK, Suriye topraklarındaki IŞİD mevzilerini tank ateşine aldı. 24 Temmuz sabaha karşı ise Suriye topraklarındaki IŞİD mevzileri ile Irak topraklarındaki PKK kamplarına hava bombardımanı gerçekleştirdi. Aynı sabah birçok ilde eş zamanlı olarak "terör operasyonu" başlatıldı. Operasyonun IŞİD, PKK, DHKP-C operasyonu olduğu duyuruldu. Bir yandan da AKP'nin daha önce tampon bölge oluşturmaya çalıştığı bölgenin Türkiye için güvenlik alanı olarak görüleceği duyuruldu. Esas olarak Kuzey Irak'taki PKK hedeflerine yönelik yürütülen hava bombardımanı IŞİD hedeflerini de kapsayacak şekilde sürdürüldü. ABD'nin bilgisi, onayı ve desteği ile yürütülen hava saldırılarında aralarında Kandil'in de olduğu 400'den fazla PKK hedefi vuruldu.

Suruç'un hesabını sorabilmek için

Suruç Katliamının tipik bir kontrgerilla eylemi olarak aynı anda çok yönlü sonuçları oldu. Ama katliamla başlayan süreç esas olarak Türkiye'nin Obama-Erdoğan uzlaşması temelinde yeni bir savaş dönemine sürüklenmesine neden oldu. Öyleyse katliamın asıl sorumluluğu Ortadoğu'da istila ve parçalama seferine çıkan emperyalist savaş blokundadır. Bu gözden kaçırıldığında katliamın hesabını sadece AKP ve IŞİD'ten sormakla yetinen bir çizgi savunulmuş olur. AKP'nin Suriye konusunda ABD'den görece ayrı baş çekmeye son vermesini sağlamaktan öteye geçilemez. Suruç şehitlerinin gerçek anlamda hesabını sorabilmek için, kendi halkına karşı sorumluluk duygusu taşıyan bütün güçlerin, emperyalist savaş blokunun sömürgeci istila ve parçalama seferine karşı birleşmesi zorunludur. Başta ABD olmak üzere AB, İsrail, Suudi Arabistan, Katar, AKP ile bu blokun türlü adlar altında hem bahane, hem koçbaşı olarak kullandığı katil sürüleri, aralarındaki taktik ve stratejik farklılıklara rağmen, halklarımızın ortak düşmanı olduğu hiçbir zaman akıldan çıkarılmamalıdır. Emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı birleşmek, hem enternasyonalizmin, hem yurtseverliğin gereğidir. Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren savaşlara son vermek, ülkemizde ve bölgemizde halkların kardeşliğine dayanan gerçek bir barışı kurmak için başka yolumuz yok.

Yeşil kaynaklar

doa güney

Fırtına vadisi geçen haftalarda ülkenin her yanında sürekli gelişen neoliberal ataklardan birini daha belirsiz bir süreliğine savmayı başarmış görünüyor; yeşil yol.

Yeşil yol nedir?

Karadeniz Bölgesi'nde Ordu-Giresun yaylalarından başlayıp Artvin yaylalarına kadar, yüksek irtifada, kısmen daha önce ulaşım amaçlı yapılmış olan yollara ek olarak yapılması planlanan; aralarında bağlantı bulunmayan ve yerel halk açısından birbirine bağlanmasına ihtiyaç da duyulmayan yaylaları birbirine bağlayacak bir projedir yeşil yol.

Yollar nasıl zararlı olur?

Evet, ne zararı olabilir basit bir yolun? Hayatımız ekonomi başta olmak üzere pek çok anlamda yollara bağlı şekilleniyor. Ancak sürekli dışarıya göç veren Karadeniz'de hayat çay ve fındık tarımı üzerine organize edilebilmiş. Çernobil'in etkileri ve suni gübrelerin yarattığı kirliliği bir kenara bırakırsak insana vahşi ve dokunulmamış bir çevre izlenimini veren, aynı zamanda ender bulunan bitki ve canlıların yuvası bu bölge. Yerel halk açısından ise büyük oranda şehirlerde çalışan ve yaz tatillerinde bölgeye gelen insanların özlem dolu çocukça sevgilerinin nesnesidir bu yaylalar.

Yolların zararını, termal kaplıcası yüzünden 80'lerin başında yolları yapılarak yerli turizme açılan Ayder Yaylası ile gördük. Aradan geçen 30 yıl içerisinde hâlâ çözülmemiş olan kanalizasyon, çöp ve kontrolsüz yapılaşma sorunu, buz gibi sularının başında içilen bir tas suyun/rakının etrafında yükselen iğrenç bir kalıntıdır. Yıllar boyunca belediyeler dahi çevreyi kirlilemiş. Bugün Ayder yanlış turizm anlayışlarının ibretlik bir simgesi. Gerçi hâlâ insanları turlarla kemence eşliğinde yaylaya büyük otobüslerle yığmaktayız. İnsanlar buradan da apar topar başka turizm faciası olan Uzungöl'e devam etmekte. Oysa bölgeye hakkı olan zaman ve duyarlılıkla yaklaşıldığında keşfedilecek dünyalar bambaşkadır.

İşte, her aracın rahatça geçebileceği yollar; korunması için mahremiyete ihtiyaç duyulan, keşfedilmesi ve algılanması için emek harcanması gereken yerlerin, insanın açgözlü merakına peşkeş çekilmesi anlamına geliyor. Daha da tehlikelisi yaylaları madencilik ve yeni hidroelektrik santrali HES projelerine açmış oluyor. İşte; Fırtına Deresinin de içinde bulunduğu ve Ayder'in başına gelenleri gören Çamlıhemşin halkı, deresine HES yaptırmamayı yirmi yılı aşkın süredir başardığı gibi, bu gün de Yeşil Yol'a karşı bir mücadele başlatmış durumda.

Yaklaşan fırtına

Milli park sınırları içerisinde bulunduğu için zaten yapılması yasak olan yolları 19 km'lik parçalar hâlinde taşeron firmalara ihale eden bir iktidar var karşımızda. Yaylalarda kimileri otel inşa edebilirken, bir umumi tuvalet yapmaya kalkan ceza alıyor. Yaylacıların girişimiyile açılmış bazı yollar hâlâ devam eden ağır ceza davalarının konusuyken, sit alanında yol açılması için gelen taşeronlar görüyoruz. Zarar ediyor patronlar, dozerlerin önlerinde değnekleriyle oturan kadınlar olduğu için. Jandarma hiçbir izin belgesi dahi gösteremeyen şirketlerin karşısına çıkanlara saldırıyor. Böyle bir manzara karşısında insanların yaptığı, canları olan toprağı savunmak. Temmuz ayının ilk günlerinde yol yapımı başka bir noktada engellendiği için Samistal Yaylasına geçen dozerin peşine düşen yöre halkı, yaylasını savunmak için devletin tüm araçlarıyla korunan şirketin karşısına dikildi. Toprağını sadece para ile ölçen bir iktidarın karşısında yapılacak şey de işte böyle büyüyen güçlerin birlikte durmasıdır.

Bölgede yaşayan yerleşik insanların çekirdeğini oluşturduğu Fırtına İnisiyatifi adlı grup da, çevre sorunlarından aldıkları tavrın politik anlamına kadar, her adımda emekleyerek aşağıdan örgütlenen bir yapı sergiliyor. Her şeyden çok ekoloji konusunda duyarlı olan grup, doğal yaşamın korunması ve planlanan projelerin dolaylı ve uzun vadeli etkilerinin önüne geçmek için çalışıyor.

Komünistler seçim sonuçlarını nasıl yorumluyor?

yenidünya halk gazetesi olarak, bu sayımızda Türkiye Komünist Partisi 1920 sözcüsü ve Birleşik Haziran Hareketi yürütme kurulu-sekretarya üyesi Murat Nergiz ile halkın AKP'yi iktidardan düşürmesine rağmen neden hâlâ iktidarda kaldığı ve halkın isteğinin nasıl yerine getirilebileceği üzerine konuştuk.

yenidünya: Seçimlerle ilgili olarak önce malum soruyla başlayalım. Sandık sonuçlarına bakıldığında sizce seçmen ne mesaj verdi?

Murat Nergiz: 2015 seçimleri Türkiye'nin son derece kritik bir döneminde oldu. Seçim öncesinde pek çok farklı çevre büyük bir beklenti ile bir değişim söylemini yükseltti. Ancak bugün görüyoruz ki herkesin değişimden anladığı farklıymış. Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'ni yaratan milyonlarca insanın beklentisi nedir diye soruyorsanız, bu her şeyden önce AKP'nin iktidardan inmesi ve 13 yıllık iktidarında işlediği suçların hesabının sorulmasıydı. Sonuçlara buradan bakılacak olduğunda AKP'nin önemli sermaye desteğine, büyük mali gücüne, devleti elinde tutmanın verdiği büyük güce rağmen halkın çok büyük bir bölümünün desteğini kaybettiği artık tartışmasızdır. Kısaca Türküyle, Kürdüyle, Alevisiyle, Sünnisiyle milyonlarca yurttaş AKP'siz bir ülke istediğini bir kez daha 2015 seçimlerinde gösterdi.

“Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'ni yaratan milyonlarca insanın beklentisi nedir diye soruyorsanız, bu her şeyden önce AKP'nin iktidardan inmesi ve 13 yıllık iktidarında işlediği suçların hesabının sorulmasıydı.”

yenidünya: Halkın açık mesajına rağmen meclise giren partiler AKP iktidarına bir türlü son vermiyorlar. Meclise giren muhalefet partileri halkın iktidardan düşürdüğü AKP için neden gereğini yapmıyorlar ya da yapamıyorlar?

“AKP'yi devirmek için demokrat, bağımsızlıkçı, laik bir hatta ve ilkelerde anlaşarak halkın büyük bölümünü temsil etmek mümkündür.”

Murat Nergiz: Asıl önemli olan soru bu. Çünkü belli ki bugün parlamento içerisinde kendilerini muhalefet olarak takdim eden siyasi anlayışların hepsi derin bir körlük yaşamakta. Evet, belki her birinin politikaları bir diğerinden farklı olabilir. Ancak anlaşılan o ki hiçbiri AKP'yi yaratan ve ona 13 yıldır her türlü suçuna rağmen yol veren sistemin kendisiyle hesaplaşmayı göze alamıyorlar. Bu sistem nedir? Bu sistem emperyalist kapitalist sistemdir. Tabii her şeyden önce böyle bir hesaplaşmanın programatik bir zemini de olması gerekir. Ki bahsi geçen bu muhalefet odaklarının böyle bir programa sahip olmadıkları da açık.

Program derken de AKP'yi devirmek için illa pirüpak bir sosyalizm programına da gerek yok. Demokrat, bağımsızlıkçı, laik bir hatta ve ilkelerde anlaşarak halkın büyük bölümünü temsil etmek mümkündür. Ve bu temsiliyet üzerinden de AKP ve benzeri bir iktidarı halk

iradesiyle sonlandırmak da hayal değildir.

Mesela koalisyon tartışmalarına dönüp baktığımızda şu anda mecliste bulunan bütün grupların trajik bir durum içinde olduğunu görüyoruz. Hiçbiri AKP'siz bir seçenek geliştirememekte. Dahası bazıları olası bir koalisyonda yer almayacak olmasına rağmen AKP ile biz değil ama falanca koalisyon yapsın diyerek AKP karşısında halktan almış oldukları desteği bile adeta AKP'ye havale etmekte. Kısaca meclisteki muhalefet partileri halkın bütün taleplerine rağmen siyaseten bitmiş bir AKP'ye ısrarla iktidar hediye etmektedir. Meclis başkanlığındaki tutum bundan sonra izleyeceğimiz orta oyununa ilişkin son derece net bir fikir veriyor sanırım. Böyle saçma bir tabloda halkın tatmin olmayacağı da açık değil mi?

“Bazıları olası bir koalisyonda yer almayacak olmasına rağmen AKP ile biz değil ama falanca koalisyon yapsın diyerek AKP karşısında halktan almış oldukları desteği bile adeta AKP'ye havale etmekte.”

yenidünya: Bu süreçte AKP Erdoğan ilişkilerini nasıl değerlendirmek lazım? Erdoğan'ın anayasal sınırlarına çekilirim sözlerine inanılabilir mi?

Murat Nergiz: AKP, adeta bir suç şebekesine dönüşmüş vaziyette. Böyle bir şebekenin içindekiler hiç kuşkusuz son ana kadar, daha da doğrusu artık trenin raydan çıktığına emin olana kadar diğerlerinden ayrılmayacaktır. 17-25 Aralık baskını aslında bu durumu görünür kıldı. 17-25'te temellerine kadar sarsılmasına rağmen Erdoğan'ın önderliğinde AKP üst yönetimi birleşerek karşı saldırıya geçti ve açıkça görülüyor ki cemaat karşısında belli mevzilerini korumayı başardı. Dolayısıyla AKP'nin çokça yara aldığı ancak bütün bu yaralara rağmen hâlen daha partinin fiili başkanının Erdoğan olduğunu söylemek mümkün. Burada bir parantez açmakta fayda var. Suçları bu kadar alenileşmiş, halkın öfkesini bu kadar üzerine çekmiş bir partide kimsenin siyasi konumu ve geleceği çok garanti olamaz. Erdoğan'ın çizdiği agresif profil de onun bu gerçeği son derece iyi bildiğini gösteriyor. Demek ki Erdoğan da elindeki büyük olanaklara rağmen her zaman kendini mutlak gücü elinde bulunduramadığını fark ediyor.

“Suçları bu kadar alenileşmiş, halkın öfkesini bu kadar üzerine çekmiş bir partide kimsenin siyasi konumu ve geleceği çok garanti olamaz. Erdoğan'ın çizdiği agresif profil de onun bu gerçeği son derece iyi bildiğini gösteriyor.”

“Görevi anayasanın işlemlerini sağlamak olan bir makamda oturan zat, seçimden hemen sonra anayasal sınırlara çekilmekten bahsediyorsa her şeyden önce burada bir suç itirafı vardır. Bu koşullar altında Erdoğan’ın bahsettiği anayasal sınırlar her ne ise oralara çekeceğini ummak da büyük bir saflık olur.”

Örneğin seçimden hemen sonra verdiği beyanlarda anayasal sınırlara geri dönme mesajı bu noktada çok ironik. Görevi anayasanın işlemlerini sağlamak olan bir makamda oturan zat, seçimden hemen sonra anayasal sınırlara çekilmekten bahsediyorsa her şeyden önce burada bir suç itirafı vardır. Ama öte yandan her ne olursa olsun iktidarını bir biçimde koruma çabasını da görmek lazım. Bu koşullar altında Erdoğan’ın bahsettiği anayasal sınırlar her ne ise oralara çekeceğini ummak da büyük bir saflık olur.

yenidünya: Bu bağlamda TKP 1920’nin seçim ile ilgili tutumu hakkında neler söyleyebilirsiniz?

“Haziran seçimlerine gelene kadar aradan geçen sürede kimin ne dediği ya da gerçekte neyi hedeflediği ile ilgili çokça veri birikti. Komünistler olarak seçim tavrını belirlerken bu verilerden de yararlandık.”

Murat Nergiz: Haziran seçimlerine ilişkin tutumun belirlenmesi hiç kuşkusuz memlekette siyaset konuşan herkes açısından önemliydi. TKP 1920 de bütün daha önceki seçimlerde olduğu gibi Haziran seçimlerine ilişkin tutumunu belirlerken geçmiş tecrübeler kadar yakın dönemin önemli gelişmelerini de iyi ve yerinde okumak için büyük çaba sarf etti. Bizce 2010 anayasa referandumu büyük bir dönemeçti. Esasında referandumla birlikte Türkiye’deki siyasi aktörlerin de konumu büyük oranda yeniden belirlenmiş oldu. Bu yüzden diyebiliriz ki Haziran seçimlerine gelene kadar aradan geçen sürede kimin ne dediği ya da gerçekte neyi hedeflediği ile ilgili çokça veri birikti. Komünistler olarak seçim tavrını belirlerken bu verilerden de yararlandık.

Dolayısıyla bizim için temel mesele Gezi’de de ortaya çıkan büyük halk gücüne dayalı demokrat, laik, özgürlükçü ve bağımsızlığa önem veren bir halk iktidarı inşa edilmesi. Yani bir başka ifadeyle bizler için temel mesele seçimin çok ötesindeydi. Seçime de böyle bir yapının kurulmasına ne denli hizmet edeceği üzerinden baktık. Bize göre meclisteki muhalefet aktörlerinin, MHP’yi zaten dışarıda bırakarak özellikle CHP ve HDP’den bahsediyorum, Gezi ruhunu anlayan, gerçekçi ve kapsayıcı bir siyaseti yoktu.

“Bizim için temel mesele Gezi’de de ortaya çıkan büyük halk gücüne dayalı demokrat, laik, özgürlükçü ve bağımsızlığa önem veren bir halk iktidarı inşa edilmesi. Yani bir başka ifadeyle bizler için temel mesele seçimin çok ötesindeydi.”

Biz Gezi’de ortaya çıkan ancak aradan geçen iki yıla rağmen henüz karşılanmamış olan taleplere göre bir tutum almış olduk. Bu yüzden de Gezi’de sokağa çıkan milyonların taleplerini tam ve net olarak savunmayan hiç kimseye peşinen destek vermedik. Ama CHP’ye ve HDP’ye oy veren yurttaşları anlamıyor değiliz. Umarız önümüzdeki günlerde çoğu Gezi’ye de katıldığını düşündüğümüz bu yurttaşlardan aldıkları

desteğe daha uygun bir tutum almayı başarırlar.

“Haziran seçimlerinden bugüne baktığımızda Mayıs-Haziran’ 2013 Büyük Halk Direnişi ruhunun temsili parlamentoda değil, Birleşik Haziran Hareketi’nin ta kendisindedir.”

Tam da burada Birleşik Haziran Hareketi’ne de değinmek gerekiyor. TKP 1920’nin de kurucu bileşenlerinden olduğu Birleşik Haziran Hareketi aynı değerlendirme ve ihtiyaçtan hareketle ne kadar isabetli olduğu bugün ortaya çıkmış olan benzer bir seçim tavrını göstermeyi başardı. Öyle zannediyorum ki Haziran seçimlerinden bugüne baktığımızda Mayıs-Haziran’ 2013 Büyük Halk Direnişi ruhunun temsili parlamentoda değil, Birleşik Haziran Hareketi’nin ta kendisindedir. Seçimden önce söylediğimiz bir şey vardı. Bu seçim bu koşullarda mevcudu değiştirmeyecek ve AKP devletini ortadan kaldırmayacaktır. O hâlde umudu başka yerde aramak lazım.

yenidünya: Gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimi ile hesaplaşmanın, AKP’yi iktidardan uzaklaştırmanın yolu nedir?

Murat Nergiz: Bu sorunun cevabını esasında bundan iki yıl önce milyonlarca insan sokaklarda vermedi mi? Bugün ihtiyacımız olan

öncelikli şey yeni bir Gezi ruhu yaratmak. Evet hayat hep aynı şekilde tekrar etmez. Doğrudur. Ancak bu dünya da hep zalimlere kalmaz. Gezi, zalimin zulmüne bir itirazdır. Zalimler, hırsızlar, katiller başta olduğu müddetçe elbette bu devrana itiraz eden direnenler de olacaktır. Mesele, yeni bir halk direnişini bu sefer daha örgütlü, daha bilinçli, daha planlı bir şekilde yürütebilmekten geçiyor. Yine Birleşik Haziran Hareketi’ne dönecek olursak hareketin belki de en önemli işlevi Gezi’den sonra geçen yıllar içinde Gezi ruhunu bu denli açıkça sahiplenmesi ve böyle bir derdi olan tek hareket olmasıdır. AKP’ye karşı bu kadar itirazın olduğu, Gezi gibi büyük bir direniş deneyiminin halen daha belleklerde taze olduğu ve Birleşik Haziran Hareketi gibi yeni, çağdaş, katılımcı örgütlenmelerin çıkabileceği bir ülkede yeni haziranlar neden imkânsız olsun? Umutlu olmak için sebeplerimiz var.

“Gezi, zalimin zulmüne bir itirazdır. Zalimler, hırsızlar, katiller başta olduğu müddetçe elbette bu devrana itiraz eden direnenler de olacaktır. Mesele, yeni bir halk direnişini bu sefer daha örgütlü, daha bilinçli, daha planlı bir şekilde yürütebilmekten geçiyor.”

söyleşi-fotoğraf: fethiye kabataş

Suudi gericilerine Fransız silahları

Suudi Arabistan ve Fransa milyonlarca dolarlık askerî araç alım-satım anlaşması imzaladı. Suudi Arabistan işbirlikçi rejiminin özellikle Suriye'ye karşı giriştiği operasyonlar, Yemen'de doğrudan hava saldırıları düzenlemesi ve Batı emperyalizminin İran'a diz çöktürme politikasına hevesle katılması Suudi Arabistan rejiminin ödüllendirilmesindeki temel gerekçeler olarak görülebilir.

İşte Suud rejiminin bu hizmetleri karşılığını buldu ve Suud prenslerinden ve aynı zamanda Savunma Bakanı olan Muhammed Bin Salman Bin Abdul Aziz Al Suud tarafından 24 Haziran 2015'te Fransa'nın başkenti Paris'te yapılan açıklamada Suud ve Fransız yetkililer arasında yapılan müzakereler sonucu 23 adet çok amaçlı H-145 helikopter ve 50 Airbus jetin Fransa tarafından Suudi

Arabistan'a satılması konusunda görüşmelerin son noktaya geldiği açıklandı.

Suudi Arabistan yönetimi aynı zamanda donanmasını kuvvetlendirmek için 30 adet askerî devriye gemisi de satın almak istiyor. Fransa Dış İşleri Bakanı Laurent Fabius bugünlerde iyice çatışma alanına dönen Suudi Arabistan sınırlarının güvenliğinin daha da artırılması için bu devriye gemilerinin Suud yönetimine satılması gerektiğini açıkladı.

Bölgeye her türden gericilik ve faşizmin yayılması için emperyalizm adına çatışmalara giren Suud rejimi emperyalizmin son dönemde en çok silahlandığı yönetimlerden de birisi. Bunun diyetini ise emperyalizmden aldığı bu silahları Suriye ve Yemen halklarına karşı kullanarak ödemeye çalışıyor.

Suudilerin Yemen seferi

Özellikle emperyalizmin bölgedeki planları çerçevesinde maşalık yapan Suud yönetiminin Yemen'e saldırması ve ertesinde gelişen çatışmalarda bölgede birçok asker öldü. Çatışmalar özellikle Suudi hava kuvvetlerinin Yemen'i havadan bombalaması ile başladı ve iki tarafın birliklerinin sınırlarda karadan çatışmaları ile devam etti. Bugün iki taraf da karadan çatışmalar yapıyor. Ancak emperyalizmin İran'a karşı desteğini alan Suud yönetimi saldırı taraf ve daha saldırgan davranıyor.

Son dönemde halkın da desteğini arkasına alan Yemen ordusu Suudi Arabistan ile yürütülen mücadelede bazı Suud askerî yerleşkelerini ele geçirdi. Jizan şehrindeki askerî üslerin bir bölümüne saldırı yapan Yemen ordusu bu alanda ilerlemeye devam edeceğini açıklıyor.

Yemenli El Masirah televizyonunun haberine göre Yemen askerî güçleri Suudi Arabistan'ın güney doğusunda yer alan askerî üslere saldırınca Suudi askerleri pozisyonlarını terk etmek zorunda kaldı. Bunun üzerine Yemen güçleri saldırıyı daha da şiddetlendirdi. Çatışmalarda iki taraftan da askerler ölmeye devam ediyor.

İran'a yakın Ensarullah hareketinin Yemen'de iktidara gelmesini istemeyen ABD emperyalizmi ülkeyi doğrudan Suudi Arabistan'a 26 Mart 2015'ten itibaren bombalamaya başlamıştı ve çatışmalar şiddetlenerek devam etmişti. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin Temmuz 2015 verilerine göre Suud saldırganlığı sonucu meydana gelen çatışmalarda ülkede ölenlerin sayısı 2000'e, yaralananların sayısı ise 4000'e yaklaşıyor.

Irak çatışmalarının pençesinde

Emperyalizmin yakıp yıktığı, halkları katlettiği, birbirine düşürdüğü Irak'ta sular durulmuyor. Her ay onlarca insanın öldüğü, yüzlercesinin yaralandığı ülkeden son dönemde peş peşe patlama haberleri geliyor. Ülkeyi etnik ve mezhepsel temelde parçalayan emperyalizm, böl parçala yönet taktiğini de şimdilerde bölgede el altında tutuyor. Bütün bunlar Irak halkını birbirine düşürüyor ve bölgeden katliam haberleri geliyor.

Son olarak Haziran ayının sonlarına doğru Irak'ın Diyala kentinde meydana gelen patlamada en az 14 insanın öldüğü, 21 kadarının da yaralandığı haberi geldi. Irak Sumaria televizyonunun aktardığına göre Bakuba'nın doğusunda bulunan Al-Neda bölgesinde bir kabilenin ileri gelenlerinden birinin evi yakınında meydana gelen bomba patlamasında ölenlerin içerisinde kadın, yaşlı ve çocukların da olduğu belirtiliyor.

Saldırıyı herhangi bir grup üstlenmezken Ortadoğu'yu kana bulayan IŞİD'in bu bölgedeki faaliyetleri göz önüne alındığında oklar IŞİD'e yöneliyor. Yine bu saldırıdan bir iki gün önce Anbar eyaletinde bulunan Felluce'de meydana gelen patlamada yine içinde kadın ve çocukların da bulunduğu en az yedi insan hayatını kaybetmişti.

Afrika'daki cehennem zebanileri

Emperyalizm yıllardır Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika halklarına saldırdı. Bu saldırıda insanların eşit, özgür ve kardeşçe yaşadığı Sovyetler Birliği, emperyalizmin en büyük düşmanıydı. Dolayısıyla Sovyetler Birliği ile yakın ilişkisi olan halkçı, ilerici, solcu, demokrat, sosyalist ülkeler ise yok edilmesi gereken ülkelerdi.

Başta ABD ve İngiltere olmak üzere bütün Batı emperyalizmi dünyanın neresinde ilerici, halkçı bir hareket varsa karşısına gerici, muhafazakâr ve yobazları çıkardı. Diktatörlükleri destekledi, baskıcı rejimlere lojistik destek sundu, halkı uyandıran değil, uyuşturan ideolojileri destekledi. Dolayısıyla Afganistan'da El Kaide'nin, Nijerya'da Boko Haram'ın, Mogadişu'da gerici El Şebab örgütünün, Irak, Suriye, Libya gibi ülkelerde gerici, halk düşmanı, baskıcı örgütlerin, Latin Amerika'da halk düşmanı yapıların çıkması hiç tesadüf değil.

Son dönemlerde adını sıkça duyduğumuz örgütlerden birinin adı da Boko Haram örgütü. Boko yerel dilde "eğitim" demek. Haram'ın ne olduğunu biliyoruz.

Yani "Eğitim Haram" örgütü. Örgüt laik eğitimin haram olduğunu, yapılmaması gerektiğini ve yapanların da katledilmesi gerektiğini savunuyor. Kendi görüşlerini kabul etmeyen şehirlere, kasabalara ve köylere baskınlar düzenliyor. En son baskınını da Haziran ayı sonlarında yaptı. Nijerya'nın kuzeydoğusunda yer alan Borno State yakınlarındaki iki köye düzenlenen baskında Boko Haram örgütü 42 insanı katletti. Görgü tanıklarına göre köylülerin katledilmelerinin ertesinde Boko Haram katilleri marketleri yağmaladı, köylere ateşe verdi.

Emperyalizmin eğittiği, lojistik destek sağladığı ve dünyanın başına bela ettiği bu örgütleri bizler Türkiye'de çok yakından tanıyoruz. ABD emperyalizminin ülkemiz topraklarında katil sürülerini eğiterek Suriye üzerine salmaya çalıştığını hepimiz yakından biliyoruz. Ancak bu sadece bizim ülkemize ya da bölgeimize özgü bir şey değil. Emperyalizmin yıllardır çevirdiği kirli işler dünyanın birçok yerinde birçok kirli yapı ortaya çıkardı. Ya bu yapılar tarihin çöplüğüne atılacak ya da dünya halklarının kanı akmaya devam edecek.

Suriye emperyalizme ve işbirlikçilerine direniyor

Emperyalizm var gücü ile üzerine çulandığı Suriye halkını yenemedi. Halk sinmedi, yılmadı, korkmadı ve bugün Hama, Humus, Şam, Lazkiye, Tartus, Dera, Kuneytre sokaklarında özgürce günlük yaşamını sürdürüyor. IŞİD, El Nusra, El Fetih gibi gerici, emperyalizmin maşası çetelere pabuç bırakmayan Suriye yönetimi bir taraftan da bu çeteler ile mücadeleye devam ediyor, vatan topraklarını çetelerden temizlemeyi sürdürüyor.

Ülkenin kuzeyinde en büyük kentlerden biri olan Halep ve Hama kırsalında Suriye ordusunun çetelere yönelik operasyonları sürerken buralarda birçok IŞİD ve Hür Suriye Ordusu zebanisi öldürüldü. Ülkenin kuzeyinde de gerek ABD hava saldırılarına, gerekse Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar müdahalelerine şimdilik sadece açıklama yapmakla yetinilirken, Suriye ordusunun gücü özellikle ülkenin daha yoğun nüfuslu ve ekonomik, siyasi ve sosyal hayatın aktığı Şam, Lazkiye, Hama ve Humus gibi merkezlerin ve

kırsallarının korunmasına yoğunlaştırılmış durumda.

Diğer taraftan Suriye ordu birlikleri ile Lübnan Hizbullahı'nın ortaklaşa yürüttükleri operasyonlarla Lübnan'ın doğusunda yer alan Kalamun bölgesinin IŞİD çetelerinden temizlenmesine devam ediliyor. Bu bölgede kaydedilen ilerleme hem Şam'ın güvenliğini, hem de ülkenin Halep, Hama, Humus ve Şam hattında yer alan merkezî ulaşım ve iletişim yollarını güvence altına almaya çalışıyor.

Gelinen noktada Suriye hükümeti, ülkenin can damarı olan ve siyasi, ekonomik ve sosyal hayatın aktığı büyük şehirleri ve kritik alanları koruyor. Suriye resmî haber ajansı SANA ve Lübnan Hizbullahı'nın televizyonu El Manar'dan yapılan açıklamalarda Suriye'nin yakın bir gelecekte emperyalizm ve işbirlikçi gerici çeteleri püskürtmek ve ülkeden atmak için kapsamlı bir operasyon yapacağı belirtiliyor.

Yunanistan halkı emperyalizmin dayatmalarına hayır diyor

Yunanistan halkı AB emperyalizminin saldırısı altında. Ülkeyi borçlandırarak kısıpca alan AB emperyalistleri bu borçları gerekçe göstererek halka en kötü kemer sıkma politikalarını dayatıyor. Bir halkı teslim almaya, halkın direncini ve onurunu kırmaya çalışıyor.

Yunanistan'da Troyka'nın Çipras hükümetine önerdiği kırk katır mı kırk satır mı dedirtecek cinsten halkı yoksullaştıran kemer sıkma politikalarına karşı Çipras hükümeti sineyi millete döndü ve referandum gitti. Referandumda halka hükümetin AB'nin dayatmalarına baş eğmesinin mi yoksa bu dayatmalara direnip halktan yana kararlar alınmasının mı doğru olacağı soruldu. Yunanistan halkı aynı emperyalizmin dayatmalarına direnen diğer halklar gibi bir kez daha onuruna sahip çıktı ve AB dayatmalarına baş eğilmemesi gerektiğini, Yunanistan'ı teslim alan anlaşma şartlarına hayır denilmesi,

imzalanmaması gerektiğini yüzde 60'lık bir oyla haykırdı. Ancak Yunanistan halkının seçimlerde ve bu son referandumda büyük desteğini alan Çipras ve hükümeti Yunanistan halkının cesaretini hiçe sayarak Troyka ile anlaşmaya vardı. Üstelik de bu anlaşma Yunanistan işçi sınıfına ve emekçi halkına Troyka önünde diz çöktüren bir anlaşma.

Yunanistan halkını bekleyen büyük bir mücadele var. Sokakta verilecek ve Troyka'nın ülkeye diz çöktüren kemer sıkma politikalarını yırtıp atacak, AB emperyalizminin cisimleştiği Merkel ve hempalarını ve onlarla mücadele etmek yerine işbirliği yapmayı tercih edenleri öncelikli hedef tahtasına koyacak bir mücadeleye ihtiyaç var. Yunanistan'ın geleceğini halkın iradesi ile gelen ancak halkın iradesini ayaklar altına alanlar ile sokakta verilecek mücadele belirleyecek.

İngiltere'den NATO'ya destek

İngiltere Savunma Bakanlığı yaptığı açıklamada NATO'ya İngiltere katkılarının ileriki zamanlarda artarak devam edeceğini açıkladı. Savunma Bakanlığı Sekreteri Michael Fallon gelecek üç yılda NATO'nun hızla operasyon düzenlediği birimlere İngiltere'nin vereceği asker sayısının 1.000'i bulacağını söyledi.

Fallon yaptığı açıklamada yaklaşık 1000 kadar İngiliz askerinin 2021 yılına kadar NATO'nun ilgili birimlerinde hizmet edeceğini söyleyerek, "Avrupa'da hiçbir ülkenin böylesine önemli küresel bir rol oynayamadığını" sözlerine ekledi. İngiltere'nin böyle bir rolü kararlı bir şekilde oynayacağını, çünkü dünyanın gitgide karanlık bir çağa doğru sürüklendiğini belirten Savunma Sekreteri, dünyada bu istikrarsızlık ve dengesizliği yaratan etmenlerin ortadan kaldırılması gerektiğinin altını çizdi.

İngiltere'de iktidarda olan muhafazakarlar İngiltere'nin orduya olan bağlılığı ve ordunun küresel konularda ne kadar isabetli davrandığını belirtirken küresel barışa en büyük tehdidin de Rusya'dan geldiğini söylemekten çekinmiyor. İngiliz Kraliyet Ordusu eski amirallerinden Nigel Essenhigh'da İngiliz ordusunun Ortadoğu'da daha etkin bir küresel rol oynamasının daha iyi olacağını vurguladı.

Geçmişten beridir emperyalizmin çiban başı olan İngiltere, emperyalizmin dünyanın birçok bölgesine yerleşmesinde ve Ortadoğu'dan, Asya'dan Latin Amerika'dan sökülememesi için etkinliğini daha da artırmaya kararlı görünüyor. Halklar ise geçmişte olduğu gibi bugün de İngiliz emperyalizmine, Amerikan emperyalizmine Ortadoğu'da Asya'da, Latin Amerika'da kök söktürmeye devam ediyor.

Nükleer müzakereler bitti İran'a yaptırımlar kalkıyor

İran yönetimi ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 5 daimi üyesi ve Almanya arasında yürütülen İran'ın nükleer enerji üretim ve kullanım koşulları müzakereleri anlaşma ile sona erdi. Avusturya'nın başkenti Viyana'daki görüşmelerin 30 Haziran'da bir anlaşma ile bitirilmesi öngörülüyordu. Ancak tarafların belirli konularda uzlaşmaları uzun sürünce görüşmeler uzatıldı ve nihayetinde taraflar 14 Temmuz 2015 tarihinde anlaşmaya vardı.

Emperyalizm İran'a uzun yıllardır ekonomik ve siyasi yaptırımlar uyguluyordu. Anlaşmaya göre İran'ın nükleer programını 10 yıllığına durdurması şartı ile İran'a olan

yaptırımlar kaldırılıyor. Bu ABD ve batı emperyalizminin İran ile ilişkilerini yumuşatmaya gittiğinin ve ABD'nin Suriye'den sonra İran'da da daha önceki saldırgan tutumundan taviz verdiğinin de açık kanıtı. Emperyalizmin hesapları Ortadoğu'da tutmuyor.

İran yönetimi ise yaptırımların kalkması ertesinde siyasi olarak belirli bir rahatlığa kavuştuğu gibi ekonomisine kazandıracığı yaklaşık 100 milyar doların hesabını yapıyor. İran'ın yaklaşık yıllık 400 milyar dolarlık ekonomisine dörtte birlik bir katkı yapacak olan batıdaki İran mali kaynaklarının serbest bırakılması ülke ekonomisini de canlandıracağı gözü ile bakılıyor.

TKP 1920'nin uluçınarı

Türkiye'nin en yaşlı komünistlerinden Bekir Karayel aramızdan ayrılalı üç yıl oldu. 18 Haziran 2012'de yitirdiğimiz Karayel, her zaman işçi sınıfının, şehir ve köy emekçilerinin bilinçlenmesi için sabırla, disiplinle çalışmanın timsali oldu.

23 Mart 1920'de Bulgaristan'ın Varna sancağının Provadı kazasına bağlı Türkarnavutlar (sonradan Akşehir anlamına gelen Belogradets) köyünde doğdu. Ömrünün son nefesine kadar saflarında mücadele ettiği partisi TKP ile yaştı. Sosyalizm fikriyle; işçi sınıfının, şehir ve köy emekçilerinin kurtuluşu davasıyla; ezilen halkların özgürlük mücadelesiyle Bulgaristan'da aldığı matbaacılık eğitimi sırasında tanıştı. Türkiye'ye geldiğinde de matbaa işçiliği yaptı. Sürekli işçilerin kurtuluşu için mücadele etti. Sosyalizm fikrini elden geldiğince anlamaya anlatmaya çalıştı. Daha 1940'lı yıllarda TKP saflarına katılmadan siyasi polisle tanıştı. Ankara Vilayet Komitesi üyesi olarak Zeki Baştımar, Ruhi Su, Sıdıka Su, Enver Gökçe ve Ahmet Arif ile doğrudan çalıştı. 1951 tutuklamalarında tutuk edilenlerdendi. Tabutluklarda ağır işkenceler gördü. Hapis yattı, sürgün cezası aldı. Hiçbir

zaman mücadeleden geri durmadı. TKP'nin en güçlü dönemlerini de gördü, dağınıklık koşullarında da çalışmalar yürüttü.

12 Eylül faşizminin karanlığına karşı mücadele yürüttü. "Örgütlü bir halk yenilmez" ilkesini içselleştirdi. Hep örgütlü mücadeleyi savundu. Likidasyonculara karşı koydu. Komünistlik tasladığı hâlde Parti'den uzak duran, partizizliği seçen örgütsüz bireyleri eleştirdi. Program ve tüzüğe uymayı yük sayan kibirli aydınlarla alay etti. Gorbacovcu teslimiyetçilerin yarattığı kargaşayı gidermek için sabırla mücadele etti. Parti kadrolarının likidasyona karşı mücadelesinde, partiyi yeniden ayağa kaldırma savaşımında Mehmet Bozışık gibi bayraklaştı. *Ürün Sosyalist Dergi* yazarlarındandı. Parti kadrolarının birliğinin sağlanması için özveriyle uğraştı. Her zaman ilkeli ve umutluydu. En zor koşullarda TKP 1920 kurucusu oldu. Partinin Onur Üyesi olarak ömrünün sonuna kadar çalıştı.

Bekir Karayel'in nice öğrencisi bugün gericiilik, vurgunculuk ve savaş rejimine, Erdoğan-AKP diktatörlüğüne karşı mücadele ediyor. Ondan öğrenenler işçilerin, şehir ve köy emekçilerinin bilinçlenmesi için savaşım veriyor. Bekir Karayel'i mücadelelerinde yaşıyor.

Meryem Karayel hayatını kaybetti

TKP 1920'nin Onur Üyesi Meryem Karayel 9 Temmuz 2015 sabahı saat 07.00'de hayata gözlerini yumdu. Meryem Karayel, 18 Haziran 2012 tarihinde sonsuzluğa uğurlanan TKP 1920'nin ulu çınarlarından Bekir Karayel'in eşi idi. Bekir Karayel ile birlikte işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesine katıldı. Burjuvazinin ağır baskılarına karşı her zaman devrimcilerle, komünistlerle dayanışma içinde oldu. TKP'nin yasal alanda kuruluş çalışmalarına katılan Meryem Karayel, 28-29 Ocak 2012 tarihinde toplanan "TKP Yasal Kuruluş Genel Hazırlık Konferansı" delegesiydi. TKP 1920'nin Onur Üyesiydi.

Meryem Karayel'in cenazesi Ankara'da 10 Temmuz 2015 tarihinde Bekir Karayel'in de defnedildiği Ankara Karşıyaka Mezarlığında toprağa verildi.

Yerin yedi kat altından güneşi görenlerdendi

Madenciydi. 1958-1985 yılları arasında Türkiye Taşkömürü Kurumu TTK Karadon Bölgesi'nde başladı madencilige. Önce frezeciydi. Sonra uzun yıllar tahlisiyeciler olarak çalıştı. İşçi Sağlığı ve Tahlisiye Şefliği'nden emekli oldu. Göçükte, grizuda arkadaşlarının hayatını kurtarmak için alevlerin, molozların arasına dalanlardandı. Madencilerin, işçi sınıfının, emekçi halkın kurtuluşunu aradı maden sahalarında. Toplumsal kurtuluş umudunu sosyalizm mücadelesinde buldu. Yerin yedi kat altından güneşi görebilenlerdendi. Sınıfın davasını, sınıfın partisinde örgütlü olarak savundu. Türkiye Komünist Partisine üye oldu. 4 Temmuz 2015'te kaybettik Yılmaz Yedikel'i. Koca bir ömrü madencilerin, işçi sınıfının, sömürülen halkların kurtuluşuna adamıştı.

Yılgınlık nedir bilmeyen madenci 70'li yılların devrimci atılımını örgütlü mücadele içinde yaşadı. Tahlisiye Şefliği devrimcilerin limanı olmuştu. Eylemlerden sonra nice işçi polis takibinden burada kurtulmuştu. Yedikel kaç kere kendini yakmıştı kim bilir ama kimseyi ele vermemişti. 12 Eylül faşizmi kapıyı çalınca da yılmadı. Faşizme karşı direnişin içinde yer aldı. Partisinin 90'lı yıllarda içine girdiği bunalıma karşı durdu. Umudunu hiç yitirmedi, örgütlü mücadeleyi terk etmedi. *Ürün Sosyalist Dergi* saflarında yürüttü toparlanma çalışmalarını. Mustafa Suhpilerin TKP'sini yasal alanda kurma çalışmalarına katıldı. 28-29 Ocak 2012 tarihinde toplanan "TKP Yasal Kuruluş Genel Hazırlık Konferansı" delegesiydi. Kurulştan sonra ömrünün son gününe kadar da Parti Meclisi üyeliğini sürdürdü.

Kömür karasını gökkuşuğuna çevirmek

Dedik ya, yerin yedi kat altından güneşi görenlerdendi diye. Madencilerin zift karası yaşamına sanatı, tiyatroyu sokmayı, onlara tiyatroyu sevdirmeyi de başardı. Sevdirmek ne kelime, arkadaşlarıyla birlikte oyunlarda sahne aldı. Madenden bir tek kömür değil, sanatçı da çıkar diye gösterdi dostu düşmana. Bir de şair çıkardı ömründen. Öfkesini, umudunu, kavgasını taşıdı kağıtlara. Kendi tabiriyle kimi zaman sigara kağıtlarına, kimi zaman defterlere "çiziktirip durdu" satırları, sözleri başkaları fark etti de öyle inandı o da şiir yazdığına. Yani sanatın renklerini, gökkuşuğunu taşıdı madenlere. Yıllar sonra şiirlerini "abaza'nın tanrı-

si" adlı kitabında topladı.

Yılmaz Yedikel'den geriye umut kaldı. Azim, cesaret, sabır, inanç... Olmazı oldurmak kaldı geriye. En zor koşullarda madenciden tiyatro sanatçısı çıkarıyorsan; şair çıkarıyorsan madenden; daha neler neler yapabilir işçi sınıfı biliyor musun bir düşün; kaldı geriye ondan.

Anayasa mahkemesinden kadın haklarına darbe Resmî nikâh zorunlu değil

Anayasa mahkemesi Türk Ceza Kanunu TCK'da imam nikâhından önce resmî nikâh kıymayı zorunlu kılan düzenlemeleri iptal etti. Böylece erkeklerin, yalnızca imam nikâhı kıydıkları kadınlara herhangi bir yasal güvence verme zorunluluğu kaldırılmış oldu. Karar kadınların ve çocukların boşanma durumunda nafaka isteme haklarının; yine boşanma durumunda kadınların mal paylaşımı haklarının; kadın ve çocukların miras haklarının gasbedilmesinin önünü açıyor. Çocukların gayriresmî evlendirilmesini kolaylaştırıyor.

Yerel mahkeme başvurusu üzerine

Erzurum Pasinler Sulh Ceza Mahkemesi, resmî nikâhtan önce dini tören yapan sanık çiftin davasıyla ilgili olarak, TCK'nın "Birden çok evlilik, hileli evlenme, dinsel tören" başlıklı 230'uncu maddesinin 5 ve 6'ncı fıkraların iptali için geçen yıl Anayasa Mahkemesi AYM'ye başvurdu. AYM, resmî nikâh olmadan dini nikâh kıyan imam ile çiftlere 2 aydan 6 aya kadar hapis cezası veren maddeyle ilgili başvuruyu önceki gün gündemine aldı ve esastan görüştü. AYM Genel Kurulu hapis cezasını içeren iki fıkranın iptal kararını dörde karşı 12 oyla verdi.

Eşitlik ilkesine ilginç yorum

Kararın gerekçesi, dini nikâh yaptırmadan birlikte yaşayan çiftlere herhangi bir ceza verilmezken, resmî nikâh yaptırmadan yalnızca dini nikâh yaptırarak yaşayan çiftlere ceza verilmesinin eşitlik ilkesine aykırı olduğuna dayandırılıyor. Düzenlemenin iptali yönünde oy kullanan üyeler aynı zamanda bu durumun din ve vicdan özgürlüğü ile özel hayatın korunmasına da aykırı

rılık oluşturduğunu ileri sürdüler. Oysa iki durum arasında çok temel bir farklılık var.

İŞİD zihniyeti hâkim olunca

Nikâhsız bir arada yaşayan çiftler, genel olarak aralarında herhangi bir nikâh bağına gerek duymayan bir ilişki içinde bulunuyor. Oysa imam nikâhında ise çiftler arasında genelde ailelerinin, akrabalarının ve toplumsal çevrelerinin meşru gördüğü bir nikâh bağı kurulmuş oluyor. Bu durumda zaten toplumsal olarak baskı altına alınmış durumda olan kadın, erkeğin nikâhlı bir eşten bekleyeceği bütün "görev" ve sorumlulukları yerine getirmeye zorlanırken erkeğin bu görev ve sorumluluklara uyması tamamen keyfine kalmış oluyor. Erkek egemen toplumda; eşitlik, sevgi ve güven temelinde kurulması zaten çok zor olan kadın erkek ilişkisi yeni durumda tamamen erkeğin inisiyatifine bırakılıyor. Kadının erkekten yasal olarak talep edebileceği hiçbir

hakkı kalmıyor. Tabiri caizse erkeklerin emrinde modern bir köle pazarı kurulmuş oluyor.

Bakandan itiraf gibi yorum

Durumun vahametini en iyi şekilde ortaya koyan yorum ise, kararı bütün aklamaya çabasına rağmen, AKP'nin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam'dan geldi. Bakan kararlar ilgili olarak "Bu karar alındığına göre, bakanlık olarak 18 yaş altı çocukların bir nikâh töreni ile gayriresmî evlendirilmelerini engellemek üzere yeni bir çalışma yapmamız gerekecek. Çocuk yaşta evliliğin yasak olduğunu aslında herkes biliyor Türkiye'de. Evliliklerde ciddi bir düşüş de var ama mücadelenin sürdürülmesi gerekiyor. Bu kararın bu tür evliliklere kapı açacak bir cesaretlendirmeye yol açmaması gerekiyor. Hemen oturup bunu çalışmamız gerekecek bizim" ifadelerini kullandı.

AKP onur yürüyüşüne saldırdı

Bu yıl İstanbul'da 13.sü düzenlenen "Onur Yürüyüşü"ne izin vermeyen polis, İstiklal Caddesi'ni tamamen abluka altına alarak yürüyüşe katılmak için toplanan yurttaşlara herhangi bir uyarı yapmadan tazyikli su, plastik mermi ve biber gazıyla saldırdı. Ara sokaklara dağılan yurttaşlar saatler boyunca polise karşı direndi. Yürüyüşe destek olmak için gelen milletvekilleri polis ile halk arasında zincir kurarak polisi bir süre durdurdu. Bütün çabalara karşın İstanbul Valiliği EBT (Eşcinsel, Biseksüel, Trans)

bireylerin ve onlarla dayanışmak için gelen yurttaşların yürüyüşüne izin vermedi. Böylece yıllardır bir karnaval havasında gerçekleştirilen yürüyüş bütün dünyada ve ülkemizde polis şiddeti ile gündeme geldi. Erdoğan-AKP yönetimi bir kez daha akıl ve çağ dışı bir baskı rejimi olarak lanetlendi.

Ramazan bahanesi

Onur yürüyüşünü düzenleyen komite adına Twitter hesabından yapılan açıklamada, Valiliğin hiçbir duyuru yapmadan ve son anda Ramazan ayını gerekçe göstererek

yürüyüşü yasaklamaya karar verdiği duyuruldu. Oysa geçen sene de Ramazan ayına denk gelen yürüyüş yapılmıştı. Hatta AKP seçim broşüründe artık ülkemizde Onur yürüyüşü yapılıyor diye övünerek sözüm ona farklılıklara ne kadar da saygılı davrandığını propandada etmişti.

Perşembenin gelişi

Erdoğan-AKP yönetimi gerici-lik tonunu giderek yükseltiyor. Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin etkisini ve seçimlerden aldığı ağır yenilgiyi, karşıdevrimci saldırıyı her alanda yükselterek bertaraf etmeye çalışıyor. O yüzden daha önceleri katlandığı bazı şeyleri artık yapmıyor. Onur Yürüyüşü de bunlardan birisi. Aslında bunun işaretlerini Hayrettin Karaman *Yeni Şafak*'ta 21 Haziran 2015 tarihinde yayınlanan "İbadet açık, kabahat gizli olacaktır" başlıklı yazısında vermiş.

Karaman, eşcinselliği "tikinti uyandırıcı kabahat" olarak tanımladığı yazısında onlara "başkalarına zarar vermemek" kaydıyla

evlerinin içinde bir özgürlük alanı "tanıdıktan" sonra konuyu Onur Yürüyüşü'ne bağlayarak;

"Kabahati işleyenler arı, namusu, hayayı, ahlakı, toplumun tepkisini... hiç sayarak yaptıklarını ilan etmeye, açıkta yapmaya, hatta bunu bir "onur hareketi" olarak takdim etmeye yeltenirlerse toplumun ahlakına, geleneğine, kırmızı çizgilerine karşı savaş ilan etmiş olurlar. Savaşı onlar başlatınca da görmeleri muhtemel olan tepkiden şikayet etmemeleri gerekir."

"Bu ülkenin düzeni laik, seküler, liberal demokrat vs. olabilir, ama kimse unutmamasın ki halkımızın kahir çoğunluğu Müslümandır, eşcinselliği ahlaksızlık olarak kabul eder, eşcinseller kendilerini açıklayarak namuslu ve onurlu insanların aralarına katılamazlar, yaptıkları "kabahat" yüz kızartıcı bir fiil olarak tiksinti ile karşılanır" diye fetva vermiş.

Kim bu adam diye soran olursa hemen söyleyelim. Kendisi çakma halifenin karikatür Şeyhülislamı olur.

Tek parti saltanatı sürüyor

7 Haziran seçimlerinde halk tarafından iktidardan düşürülen ve resmen istifa etmiş durumda olan AKP hükümeti tek parti saltanatını sürdürüyor. AKP, elindeki geçici hükümet yetkisine dayanarak; Orduya emirler yağdırarak Türkiye'yi Suriye ile savaşa sokmaya çalışıyor. Savaş suçlarına yenisini ekliyor.

Teamüllere ve hukuka aykırı

olarak, tam 663 üst düzey bürokrat ataması gerçekleştirdi. Bunların 57'si üçlü kararname ile Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kültür ve Turizm

Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nda üst düzey kadrolar için gerçekleştirildi.

Doğalgaz, termik ve hidroelektrik olmak üzere 29 tane elektrik santralini satışa çıkardı.

Ankara'nın en değerli bölgelerini kentsel dönüşüm bölgesi ilan etti. Bu alanlardaki kamu binaları belediyelere devredilecek. İmar planı yapıldıktan sonra belediyeler buraları satışa çıkarabilecek.

Kentsel dönüşüm alanları da dahil olmak üzere "Acile Kamulaştırma" yetkisini kullanmayı sürdürdü.

Kamu alım ihaleleri, bazı kurumlardaki kamu personelinin atanması ve yer değiştirmesi, bankacılık, eğitim sistemi, yetki tespiti ve grev oylaması gibi konuları düzenleyen onlarca yönetmelikte değişiklik yaptı.

Ar damarı çatlayınca

Türkiye İhracatçılar Meclisi TİM, 17-25 Aralık rüşvet ve yolsuzluk baskınının kilit ismi Rıza Sarraf'a ihracat şampiyonu ödülü verdi. 22 Haziran 2015 tarihinde gerçekleştirilen törende Sarraf ödülünü Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ve TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi'nin elinden aldı.

Pişkinliğin bu kadarı

Bakanların, Türkiye ve İran'da adı büyük yolsuzluk ve rüşvet suçlarına karışan ve henüz hiçbir iddiadan dolayı mahkeme karşısında aklanmamış olan Rıza Sarraf'a ödül vermek için adeta sıraya girmiş halleri basına yansınca geniş bir tepkiye neden oldu. Düştürün, Erdoğan-AKP seçimlerden ağır bir yenilgi almış, meclisteki çoğunluğunu kaybetmiş ve yolsuzluk dosyaları koalisyon tartışmalarının göbeğinde yer alırken; AKP'li iki bakan bu dosyalardaki kilit isme ödül veriyor.

AKP'deki değişim gözden kaçmasın

Fazla söze gerek yok. İşte bugünlerde meclis başkanlığının hediye edildiği ve meclisteki muhalefet partilerinin koalisyon denklemlerine aldığı AKP bu kadar değişebiliyor. Hiçbir şey değişmedi demeyin, hata olur. Normal şartlarda ödülünü Erdoğan ya da Davutoğlu'nun elinden alması gerekirdi. AKP bu noktada büyük bir geri adım atmış. Ne yapсын Rıza Sarraf da bunu içine sindirmek zorunda. Ödül törenindeki asık suratını buna bağlamak gerekir herhâlde.

Anayasa mahkemesi: Dershaneler kapanmayacak

Anayasa Mahkemesi, okula dönüşmeyen dershanelerin 1 Eylül'den itibaren kapanmasını öngören yasayı 13 Temmuz 2015 tarihinde oy çokluğuyla iptal etti. Bu durumda koşulları uygun olmadığı için ya da istemediği için okul hâline dönmeyen dershaneler kapatılmayacak. Temel lise hâline dönen dershaneler yollarına okul olarak devam edebilecek. Dershanelerle ilgili düzenlemeler Erdoğan-AKP ile Fethullah Gülen Hareketi arasındaki iktidar savaşının çatışmaları olması bakımından önemli. Erdoğan, dershaneleri kapatarak cemaatin hem ekonomik, hem de insan kaynaklarını kesmeye çalışmıştı.

Kulislere sızan bilgilere göre AYM konuyu görüşmek için sabah 09.30'da toplanmış. Toplantı oldukça sert tartışmalara sahne olmuş ve saat 19.30'a kadar sürmüş. Toplantı sonucunda AYM başkanı Zühtü Aslan, üyelerin karar ile ilgili kamuoyuna açıklama yapmasını yasaklamış. Fakat yasanın iptaline ilişkin haberler gece geç saatlerde sızdırıldı. İptal kararı, Erdoğan ve Gül döneminde atanan üyelerin çoğunlukta olduğu bir toplam tarafından alınmış oldu. Bu durum Erdoğan-AKP'nin yaşadığı iktidar kaybının somut bir göstergesi olarak görülebilir.

(*) "Sayın Başbakanımız yeryüzüne halife olarak gönderilmiştir." 2013
"Halife geliyor hazır olun!" 2015

İlk çizim: gezi direnişi - haziran 2013
İkinci çizim: "cumhur" - ağustos 2014
Üçüncü çizim: "başkan" - şubat 2015
Dördüncü çizim: "halife" - mart 2015
Beşinci çizim: sürebilir... kim bilir?! 2015

İşte Erdoğan'ın anayasal sınırları

Kaçak saray resmen külliye oldu. İçine kaçak cami yapıldı. Caminin kapısına dini kurallara bile aykırı şekilde Cumhurbaşkanlığı Forsu konuldu. Şimdi de "büyük imam" olarak cuma namazı kıldıracağı konuşuluyor.

Bugünlerde meclisteki muhalefet partilerinin başkanları, emperyalist merkezler ve büyük sermaye çevreleri tarafından "anayasal sınırlarına çekilmiş bir Erdoğan kabul edilebilir" benzeri açıklamalar üst üste geliyor. Bu yolla AKP'nin fabrika ayarlarına döndürülmesi mümkün olabilirdi. O zaman Türkiye'de tekrar istikrar sağlanır ve demokratik reformlar yapılabilirdi. Halkın aklıyla alay eden açıklamaları yapanlara, AKP'nin zaten fabrika ayarlarında olduğunu hatırlatmak gerekir. Bu parti kurulduğu günden beri gerici, Yeni Osmanlı, piyasacı. İçinden koptuğu Milli Görüş çizgisinden farklı olarak emperyalizmle, İsrail Siyonizmi ile tam işbirliği yapılması gerektiğine inanan kadrolar. Yani değişen bir şey yok. Sadece programına uygun bir şekilde, eylemlerini gerçekleştiriyor. Ama yine de bu tezin çıkış noktasına daha dikkatli bakmak gerekir. Yani Erdoğan'ın anayasal sınırlarına çekilmesi ön koşuluna.

Külliyenin büyük imamı

Bu sıralar herkesin ağzına pelesenk olan meşhur "anayasal sınırlara çekilme" olasılığını çok canlı örnekler üzerinden tartışmakta fayda var. Erdoğan kaçak olduğu bir sürü yargı kararıyla kesinleşmiş, kibir ve israf abidesi olduğu bırakın Türkiye'yi, bütün dünyaca tescillenmiş kaçak saraydan çıkmak şöyle dursun adını "külliye" yaparak halkın gözünde meşrulaştırmaya çalışıyor.

Bu arada Yeni Osmanlılık vurgusunu da sürdürüyor. Yetmiyor bir de kaçak sarayın bahçesine; kaçak olduğu, gereksiz yere yapıldığı; yine israf ve kibir abidesi olduğu ortada olan cami yaptırıyor. 3 Temmuz Cuma günü de şatafatlı bir törenle açıyor. Caminin giriş kapısının iki tarafına bırakın Anayasayı, yerleşik İslami teamüllere bile aykırı bir şekilde Cumhurbaşkanlığı forsu taktırıyor. Bu da yetmiyor bir de basına Erdoğan'ın, tıpkı "İslâm Halifesi ve Osmanlı Sultanı Abdülhamit Han" gibi cuma namazı kıldıracağı söylentisi yayılıyor. Yani kendisi artık hem devlet başkanı, hem başbakan, hem parti başkanı, hem imam. Peki şimdi sormak gerekiyor: Halifelik hangi anayasal çizgiye uygun?

THY Teknik'te Çelik İş kışkacı

AKP'nin THY'deki oyunları bitmek bilmiyor. Türk Hava Yollarını kendi piyasacı gerici dünya görüşü için vitrin olarak kullanan AKP, nasıl bir yeni Türkiye yaratmak istediğinin prototipini yaratıyor adeta. İşçilerin bağımsız bir örgütlenmesinin olmadığı, düşük ücretlerle kölece çalıştırılan, grev ve sendika haklarına saldırıldığı, işçilerin sendika adı altında Türkçü ya da İslâmcı mafya örgütlerine mahkûm edildiği, şirket yöneticilerinin saraya yakın isimler olmak dışında hiçbir marifetinin olmadığı, sadece ve sadece "kâr" peşinde koşulan ve zamanı geldiğinde "babalar gibi satılarak" peşkeş çekilebilecek bir THY; Erdoğan-AKP'nin hayalleri hakkında da çok şey anlatıyor.

Özel gündem THY

THY üzerine oynanan oyunlara kısaca bir baktığımızda THY'nin nasıl özel bir gündem olduğunu anlayabiliriz. İlk önce THY'de örgütlü Hava-İş sendikasına müdahale etmeye çalıştı. Yandaşlarını sendikanın başına getiremeyince, akıllara zarar bir hareketle, Hava-İş'in yetkisine itiraz etti. İşkolu bile tartışıldı bu süreçte. Mahkeme koridorlarına taşınan süreç nedeniyle havayolu işçileri neredeyse bir dönem toplu sözleşme imzalamadan çalışmak zorunda kaldı. Daha sonra Hava-İş'i dize getiremeyince toplu sözleşme sürecini tıkamak için bu işkolunda grev yapılmasını yasakladı. Yasağa karşı direnen işçileri işten attı. Sonuç olarak grev hakkını tanımak zorunda kaldı. Sonra greve çıkan havayolu işçisinin grevini bütün ulusal ve uluslararası yasaları çiğneyerek bir ganster edasıyla kırdı. Yarattığı ortamı değerlendirerek Hava-İş yönetiminin değiştirilmesini sağladı. Sendikayı yandaşlarının eline teslim ettirdi.

THY Teknik macerası

Bu arada daha önce yer hizmetlerini ayırarak parçalanan şirketten bir de teknik bakım işini koparmaya çalıştı. HABOM diye bir taşeronu soktu bakım onarım işlerine. İşçileri bu firmanın bünyesine aktardı. Şirketin işkolunun metal işkolunda oldu-

ğunu iddia ederek zorla yandaş sendika olan Çelik-İş'i örgütledi. Çok kötü bir sözleşme imzaladı, Çelik-İş. Neticede AKP'nin Türk Metal'i olan bir sendika. HABOM şartnamedeki yeterlilikleri sağlayamayınca sözleşmesi fesh edildi ve çalışanlar tekrar THY bünyesine, THY Teknik bünyesine döndü. Bu süreçte işçilerin işkolu ve şirket değişikliğinden kaynaklanan sorunları, artık başında yandaşların olduğu Hava İş de izlemekle yetindi. İşçilerin kıdem haklarını bile korumadı. Yürürlükteki toplu sözleşme ise 1 Temmuz 2015 tarihinde yürürlükten kalktı. Bu arada 24 Haziran tarihinde Yargıtay, tamamen siyasi bir karar vererek THY Teknik AŞ'nin işkolunu metal olarak belirledi.

Birleşik Metal İş'i önmek istiyorlar

İşkolu değişikliği kesinleşince THY Teknik AŞ işçileri, daha önceki mücadelelerinde hep yanlarında olan Birleşik Metal İş'e yöneldiler. Birleşik Metal İş, işkolundaki mücadeleyi sendika olmasının yanı sıra havayolu işçisinin grev, işten atılma, işkolu, toplu sözleşme mücadelesinde de hep yanında oldu. Fakat AKP ve THY yönetimi işçilerin haklarını savunacak ve doğrudan işçilerin kararları alabileceği bir sendikal yapıyı THY Teknik bünyesine sokmamak için hemen harekete geçtiler. Sarı sendika Çelik-İş'i yeniden devreye soktular. Ama işçiler daha önce ağır darbe yedikleri Çelik-İş'e mesafeli durunca doğrudan baskı ve tehditler devreye girdi. Bunlar da yetmeyince Çalışma Bakanlığı devreye girerek Habom'dan geçen ve işkolu değişikliği nedeniyle üyelikleri düşmüş durumda olan eski Çelik-İş üyelerini onlara sormadan yeniden üye saydı. Ve hemen ardından iş yerindeki yetkiyi yasa dışı bir şekilde Çelik İş'e verdi.

THY Teknik işçilerinin ve Birleşik Metal İş'in mücadelesi bütün hızıyla sürüyor. Zorla üye yapılan işçiler sendikadan ayrılıp Birleşik Metal İş ailesine katılmaya devam ediyor. THY Teknik işçisinin kaderini mücadele azmi belirleyecek.

Metalde tehlikeli belirsizlik

16 Mayıs'ta Bursa'daki Renault fabrikasında başlayan fiili grevin başta Tofaş, Ford-Otosan, Türk Traktör, Arçelik, Mako, Coşkunöz, Ototrim gibi sektörün büyük fabrikaları olmak üzere hızla yayılmasıyla büyüyen metal işçilerinin isyanı büyük oranda kazanımlar getirirse de iş yerlerinde hâlâ belirsizlik hâkim.

Kazanımlar

Grev dalgasının başlangıcında metal patronları başlarda klasik bastırma taktiklerine başvursalar da grevlerin yaygınlığı nedeniyle bir aşamadan sonra bu yöntemleri uygulamaktan kaçındılar. İşten atılmalar durduruldu, Türk Metal'in işçilere yönelik fiziki saldırıları frenlendi, polis eylemleri sadece uzaktan izledi. Taktik üstünlük işçilerin eline geçti. Grev ve direniş dalgasının ilk sonucu yıllardır işçiler için bir hapishaneye dönmüş olan sarı sendika Türk Metal'in iş yerlerinden kovulması oldu. Ayrıca MESS'in dayattığı ücret zammının üstünde ücret artışı yapılması konusunda patronlar taahhütte bulundu. İş yerlerinde işçilerin sendikal tercihlerine saygı duyulacağına ve kimsenin işten atılmayacağına dair sözler alındı. Patronların sözleri imzalanan protokollerle kayıt altına alındı. Metal işçileri dayanışma ve doğrudan demokrasiye dayanan bir örgütlenme yarattı. Kendi belirledikleri temsilcilerin muhatap alınmasını sağladı.

Tamamlanmayan atılım

Metal işçisi yıllardır karşılarında mafya örgütü gibi duran Türk Metal ve onun ağa babası patronların sendikası MESS'i bir çırpıda aştı, sınıf düşmanlarının saflarını pare pare etti. Birleşik Metal İş'in grev kararlarıyla delik deşik ettiği MESS grup sözleşmesini paramparça etti. Metal patronları panik içinde geri çekildi fakat her şey bitmiş değil. Yılların yönetme ve sömürme deneyimine sahip olan burjuvazide oyun bitmez. Yükselen işçi hareketi karşısında cepheden mücadele etmeyi bırakmak ve

taleplerin büyük bölümünü kabul etmek zorunda kalan metal patronları karşı hücum için hazırlanıyor.

Şimdiye kadar 200'e yakın işçi eylemlere öncülük ettiği için işten atıldı. Kimi iş yerlerinde işten atılmalar durdurulabilse de patronlar bu yolları deneyerek işçileri bölmeye çalışmaktan vazgeçmiyor. Verilen sözlerin ne kadarının hayata geçirileceği belirsiz. İşçiler ise bundan sonrası nasıl örgütleyecekleri konusunda kararsız. Bu gergin ortam içinde işçiler arasında bölünme işaretleri de geliyor. Türk Metal pusuda bekliyor. AKP'nin Türk Metal'i olan Hak İş'e bağlı başka bir sarı sendika Çelik İş de hazır. Yarattığı öz örgütlülüğe güvenen ve korumaya çalışan metal işçisi bu örgütlenmeyi sendikal bir çerçevede içinde yaşatmazsa tekrar patronlara yem olabilir.

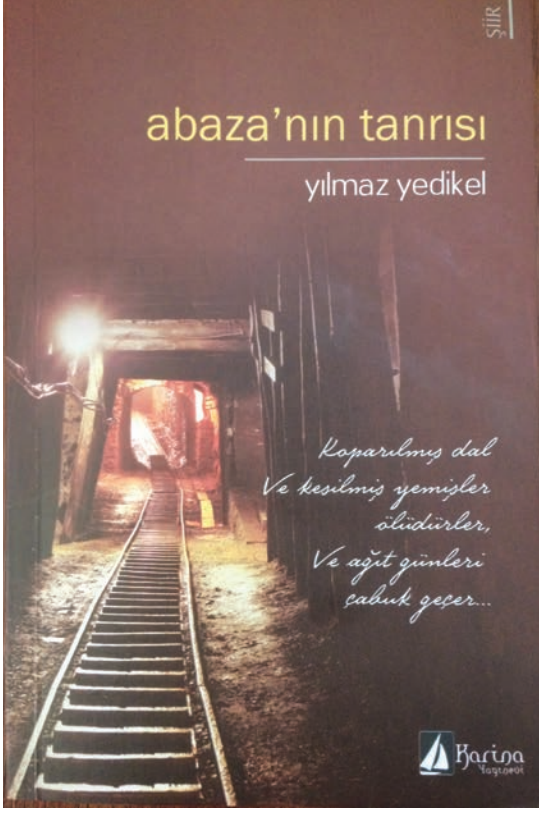
Kalıcı kazanımlar için

Önemli birkaç iş yeri metal işkolundaki gerçek sendika olan Birleşik Metal İş'te örgütlenmeyi seçse de henüz toplu bir sendikal eğilim ortaya çıkmadı. Mücadeleyi sendikasız sürdürmek, bağımsız sendika kurmak gibi eğilimlerin olduğu da biliniyor. Ama bu eğilimdeki işçilere ve işçi sınıfı dostlarına şunu hatırlatmakta fayda var. Birleşik Metal İş, tarihi mücadelelerle, direnişlerle, kazanımlarla dolu bir sendika. Bugün de metal işçisinin mücadeleyi yanını temsil ediyor. Üstelik tüzüğü ve işleyişi tamamen kamuoyuna açık, işçilerin fabrika temsilcilerini kendilerinin seçtiği, işçi demokrasisi kurallarının büyük oranda işletildiği bir sendika. Yani şu an grev dalgasını yaratan işçilerin iş yerlerinde kurdukları öz örgütlenmeleriyle tamamen uyumlu çalışabilecek bir sendika.

Grev dalgalarını yaratan metal işçileri, Birleşik Metal İş'te örgütlü mücadeleyi sınıf kardeşleriyle birleşirse Türkiye işçi sınıfı hareketi açısından yeni bir umut kaynağının doğması işten bile değil.

Kömür madeninden şiir çıkarmak

“abaza'nın tanrısı” 4 Temmuz 2015'te aramızdan ayrılan emekli madenci Yılmaz Yedikel'in Karina Yayınevi'nden çıkan şiir kitabı.

29 Kasım 1942'de Zonguldak Kilimli'de doğmuş. 16 yaşından itibaren Karadon bölgesinde kömür madenlerinde çalışmaya başlamış. İlk olarak frezecilik yapmış. Daha sonra işçi sağlığı ve iş güvenliği ve tahlisiye şefi olarak 17 sene çalışmış. Şu göçüklerde ve grizu patlamalarında canlarını hiçe sayarak arkadaşlarını kurtarmaya koşanlardan yani. “Kömür tozları arasından kaç ceset çıkardım bilmiyorum” diyor kitabının son sayfalarındaki hayat hikâyesinde. Madencilik yaptığı yıllarda tiyatro sevgisini arkadaşlarına da aşılamağı başarmış. Beraber oyunlar sahnelemişler. Komünist. Son nefesine kadar işçi sınıfının, emekçi halkın kurtuluşu için didinmiş durmuş. İşçi sınıfının en güçlü ve kitlesel şekilde sahneye çıktığı günleri de yaşamış, ağır baskı koşullarını da, ihanetleri de. Bunları neden anlatıyoruz şiir kitabında diye sormayın. Şiirlerini nerelerden, nelerden damıttığını bilin diye söylemek istedik.

Yedikel'in şiirlerinde ara sıra ortaya çıkan şimşekler; insanların yüreklerinde, gözlerinde aradığı ışık; bulutların arkasında kalmış yıldızı görme telaşı; maden bacasının ağzında elinde fener ile “adam arıyorum adam” deyişi; madencilik tekniklerinin şiire geçirilişi; ve hayata, toprağa inadına daha güçlü bağlanan yüreği anlatıyor zaten bunları. O aniden patlayan ya da avaz avaz bağırmış gibi öfkeli yazılmış şiirlerdeki üslup belki kelle koltukta girilen ocaktan çıkardığı arkadaşlarının cansız bedenle-

rinden, belki polis takibinden koruduğu arkadaşlarının telaşından ve belki de gördüğü işkencelerin etkisindedir.

Ya da belki “Burnu Büyük Kürt Veli Usta”nın üstüne tebeşirle “Yaşasın 1 Mayıs” yazdığı atölye kapısının sökülüp sırtına bağlanarak karakola öyle götürüldüğünü, çarmıhını taşıyan İsa misali, gözleriyle görmesindedir. Belki avaz avaz bağırdığı şiirlerinde bir daha haber alamadığı ustasına seslenmektedir.

Madencinin kömür karası elleriyle “sigara paketlerine çiziktirip durduğu” şiirleri okumak isterseniz eğer, “abaza'nın tanrısı” sizi bekliyor.

ÇÖZ BENİ

Ve tufanı andına

Fırtına içinde

Ve siz korkudan

Titreyerek secdeye kapandınız

Bu kara duvarlar arasında

Zincirlere bağladınız beni

İçimdeki fırtınayla dışarıda

Ben o fırtınayla

Kardaş gibi kucaklaşayım

ÇÖZ BENİ!

Benim içeride kanayan yüreğimle

Ve dışarıdaki

kaynayan yüreklerle buluşayım

ÇÖZ BENİ!

Gözlerimle bulutları

Takip edeyim

Bana yol gösteren yıldızı

Elimdeki ateşle tutuşturayım

ÇÖZ BENİ!

Coşkulu ellerimle gökteki

Çakan şimşekleri tutayım

ÇÖZ, ÇÖZ BENİ!

Karadeniz'de yeşil direniş

Karadenizliler, her biri ayrı bir doğa felaketine yol açacak olan madenler, HES'ler ve “Yeşil Yol” projesine karşı direniyor. Ağzını her açıklarından vatan, millet, şanlı ecdattan bahsedip; vatan toprağına bakarken yalnızca arsa, para ve rant gören vurgunculara karşı direnen halk Temmuz ayında iki büyük kazanıma imza attı.

“Cerattepe geçilmez.

Artvin halkı yenilmez”

Artvin Cerattepe'de kurulması planlanan bakır madenine karşı direniş son 20 yıldır sürüyor. Artvin, Cerattepe ve Genya'nın eteklerine kurulmuş bir şehir. Dolayısıyla bir bakır madeni kurulursa çevreye verebileceği zararların yanı sıra doğrudan Artvinlilerin hayatlarını da etkileyecek.

Artvinliler, AKP hükümetinin bakır madenini kurmak için şirkete hukuksuz bir şekilde arazi tahsis edileceğinin duyulması üzerine 21 Haziran 2015 tarihinden itibaren 24 saat kesintisiz bir şekilde nöbet tutmaya başlamıştı. Tahsis işleminin yapılacağı 9 Temmuz tarihinde ise Artvin halkı Cerattepe'de maden kurulması planlanan bölgeye araçlarıyla gitmeye karar verdi. Jandarma yolu kesti. Ama halkın inadı ile barikatlar aşıldı. Ortaya çıkan tepkiler yüzünden şirket bölgeden ayrıldığını ve artık ilgilenmediğini duyurdu. Böylece mahkeme kararına rağmen kurulmak istenen bakır madeni halkın

direnişi ile durduruldu. Artvinlilerin mücadelesi sürüyor.

Yol yeşilken geri dönün

Karadenizden bir başka direniş de 8 ilin yaylarını “turizm projesi” adı altında birleştirmeyi amaçlayan sözde “Yeşil Yol” çalışmalarına karşı gerçekleşti. Samistal yaylasına iş makinelerinin gelmeye başlaması üzerine Rizeliler yayla yollarına ç-

karak çalışmaları engelledi. Kepçelerin, dozerlerin önünde beklemeye başladı. Jandarma orada da halkın demokratik tepkisine müdahale etti. Direnişe Havva ananın “Yaylaların yolu birleşmeyecek. Kesinlikle istemiyoruz. Vali bize çapulcu diyor. Biz çocukluğumuzdan beri burada yaşıyoruz. Vali, Kaymakam kimdir? Ben halkım ve buradayım. Yaylaları birbirine birleştireceksiniz ama

amacınız nedir? Her yaylanın yolu var. Herkes birbirine gelip, gider. İş makinelerini alıp gidin buradan.” sözleri damga vurdu. Halk orada da Artvinliler gibi sabahlara kadar nöbet tutmaya başladı. Halkın tepkisi projeyi şimdilik büyük oranda durdurdu. Rize Bölge İdare Mahkemesi yolun yapımıyla ilgili yürütmeyi durdurma kararı verdi.

